

R. G. Kremlowitš püü-
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

1927³

15. aastakäik.

Õhtu number 12 kop.

Meie Mats

Tellimise hind kättesaamisega aastas 5 r. 50 l.,
6 kuu eest 3 r. 3 kuu eest 1 r. 60 l. Toime-
tusest ise ära viies: aastas 4 r. 50 l., 6 kuu eest
2 r. 30 l., 3 kuu eest 1 r. 30 l. Jätkub iga laupäev.

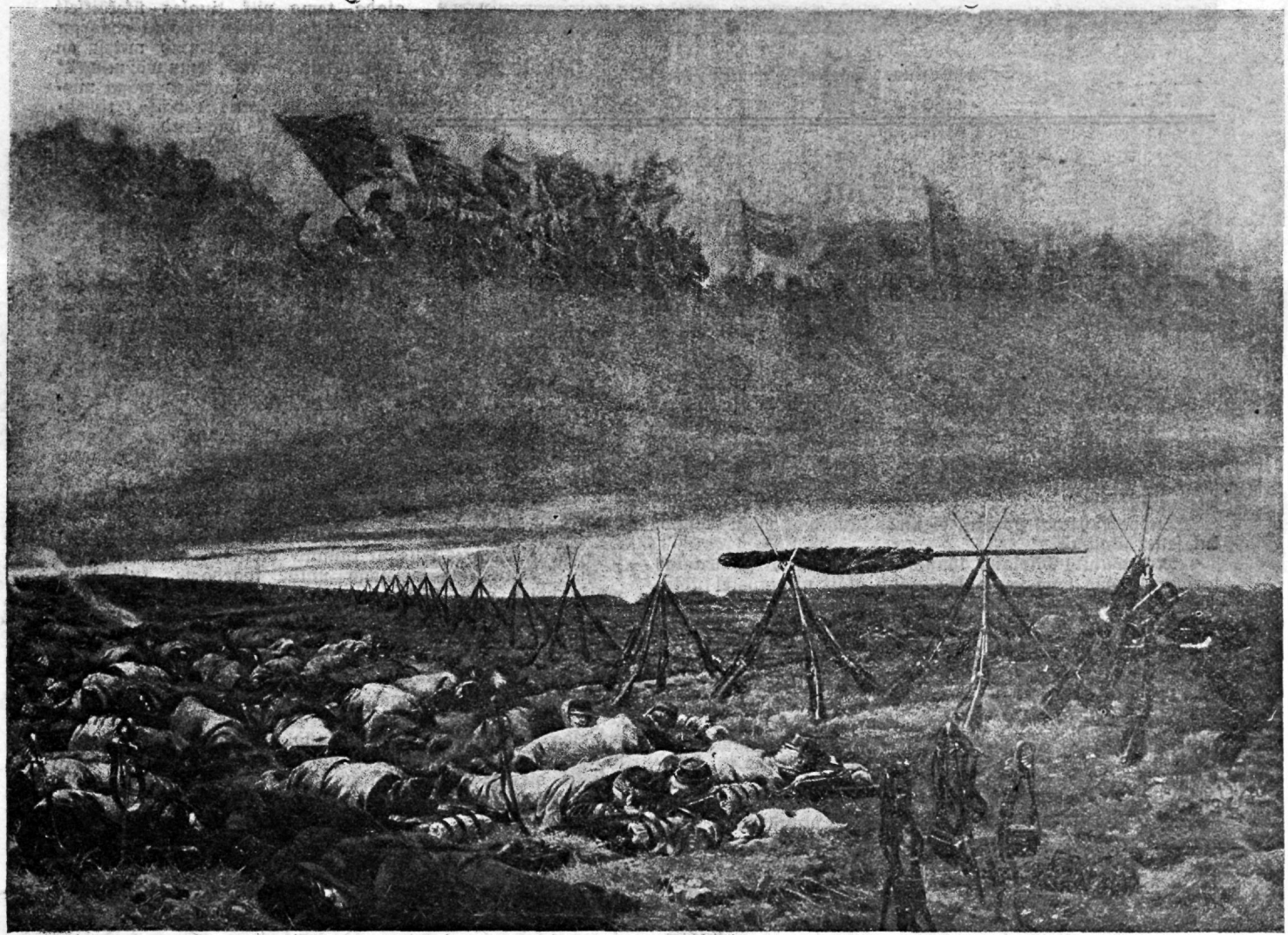
Toimetuse ja talituse:
Tallinnas, Harju ja Ristkülli uulitsa nurgal nr. 46/15,
"Leaduse" raamatulaotuses.
Aadress: Wene keeles kirj. kui ka rahakirjadele: г. Ревель.
Журналъ „Мейе Марць“.

Tarvitamata jäänud lühemad käsitlised hävitatakse ära, kui tagasisaamisets märkisi suurde lisatud ei ole. Kirjastajal peab
saaja täielik aadress ja nimi peal olema. Aadressi muutmise eest 10 kop. ja wana aadressi number ühes anda.

Nr. 77.

Laupäeval, 6. (19.) weebruaril 1916.

Nr. 77.

Sõjamehe unenägu. Peale ägedat lahingut näewad sõjamehed, lagedal väljal puhates, kuidas nad wõidurikkalt edasi tormawad.

Sõda Aafias. Türlklased maakuulamisel.

Dige pärija.

Charles Edward Price roman.

(Järg 3.)

Sellesama päeva õhtupoolikul, kui Hältoni-mõisa elanikud, niisama ka Stretfordi mõisast tulnud maandunil Gilsland ja tema poeg elawas jutuaajamises sumiseva teemasina ümber istusid, astus õuemeister Blomfield tuppa ja tõi hõbedase kanditu peale ühe nimelaardi.

„Keegi aumees soovib teiega rääkida, sir.“

„Wanaherra korjutas kulmu, ta ei sallinud, et teda tee joomise tunnil segati. „Kes see on siis?“ küsis ta pahaselt, ilma et esmalt waewatski oleks wõtnud pilku laardi peale heita.

„Ta ütleb, ta olewat mister Robert Jones, teie õepoeg,“ seletas õuemeister.

Tuppa sadawal pommil ei oleks suuremat mõju olnud, kui sellel sõnumil.

Maandunil Gilsland tõusis, teatas käes, ja wandas tardunult oma poja peale, kes, nagu alati niisugustel juhtumistel, mitte wäga waimurikast nägu ei teinud.

Bobi ja Alice pilgud trehwastid wastamisi. Neil oli mõlemil üks ja teesama mõte: mis saab meist mõlemist, kuna nüüd see uus õepoeg wälja kerkitab?

Ule wanaherra raudsete näojoonte lendas tume puna, ta liikkas käega läbi walgete, tihedate juuste. Kuid enne kui ta õuemeistrile weel juhatust jõudis anda, ilmus keegi, mitte just illeliiga toredates riietes, noormees ufjeläwele.

„Ma tulen küll wist wäga ootamata,“ küsis ta, koosolejaid peaaegu pilkawa naeratusega silmitsehes. „Ah, seal on ju ka minu onu!“ lisas ta, peremeest filmates, juurde.

Tundmata nooremehe sisseastumine ei olnud mitte wähe ärewust tekitanud. Ta oli just nagu wanaherra juust kullunud, just nii wõis Robert Tremont omas noores eas wälja näha, perekonna sarnasus oli wastuwaidlemata.

„Teie onu?“ mürises kaewanduste omanik, temale oma tihedate kulmude alt lahtlasi pilkusi wastu heites. „Seda peate te ennemalt tõendama.“

Noormees pistis käe oma põuetaskusse, kuid Tremont tõstis tagastõrjuwalt käe, külmalt juurde lisades: „Laste oma

paberid nüüd rahulikult seista ja minge minu adwotadi mister Powell juurde Middlehami, tema teatab teile, mis waja.“

Kuid noormees ei lastnud ennast nii tergeste eemale tõrjuda. „Ma käisin juba seal, armas onu, aga mister Powell oli parajaste just kellegi matusele sõitnud. Kuna nüüd kirjutaja kindlaste ei teadnud, kas mister Powell täna weel illepea kontorisse tuleb, otsustasin ma parem kohe sinu juurde tulla.“

„Balun,“ sõnas temale Tremont wahetele, „ma ei ole sugugi weel kindel, et oma õepoega oma ees näen, ja nimelt sel wäga tähtsal põhjusel, et Robert Jones, minu õepoeg, juba teist nädalat siin on.“ Ta näitas käega Bobi peale, kes lahwatult, aga kindalt, oma toolil istus ja juurdetulistat warjamata imestusega silmities.

Uus Robert Jones ei lastnud ennast aga selle läbi kimbatusesse ajada, tema pilk liugles ükskõikselt üle Bobi näo, siis ütles ta peaaegu wõiduhõiskawal: „Kumb meist on rohkem teie sarnane, tema wõi mina?“

„Teie näete igatahes wäga mister Tremonti sarnane wälja,“ tähendas maandunil Gilsland, „Aga see aumees siin on jälle tema lahkunud

pojaga karwapealt üks.“

„Ma näen juba, sija on juba keegi tulnud, kes eneselt samasugused digused ütleb olewat kui minul. Kas soovite nüüd minu paberid läbi waadata wõi oma õepoega ust näidata?“

See küsimus tõlas peaaegu ahwardawalt, fiski sundis ta wanaherra arwamisele, et ta wõõra seletusi wähemalt pealt kuulama peab.

„Näidate mulle korraks oma paberisi,“ ütles ta tusaselt. „Seal — istuge.“

Uus Jones wõttis istet, sealjuures trehwast ta pilk Alice oma, kes aga, põlastawalt õlasti kehitas, temast ära pööras.

„Üsna hea tundmus tuleb kohe, kui inimene lord jälle sugulaste seas wiibib,“ algas ta trampliku kattega, ühegagi koosolejatest juttu sobitada, „tee Australiast sija on pagana pilt.“

„Igatahes,“ lasti maandunil Gilsland langeda, ainult et midagi ütelda.

„Teed rautee jaamast Hältoni mõisa leidfin ma juba iseseiswalt, ilma et kellegilt küsinud oleksin,“ jatkas wõõras edasi. „Minu ema kirjeldus mulle sagedaste, kui alles wäike pois olin, Hältoni mõisa ja tema ümbrust, ning jutustas mulle nendest endistest aegadeist, kus weel wana mister Skipton selle maa ja kaewanduste omanik oli. Ema oli wäga uhke oma wenna ja nende tagajärgede peale, mis see oma elus kätte saanud oli.“

„Wanaherra, kes wahapeal paberisi uuris, kuulatas teist kõrwa mõõda ka wõõra juttu. See andis temale mõtelda. Bob oli omal ajal ütelnud, et tema ema ainult üks wõi kaks lorda oma wennaist oli kõnelenud ja Hältoni mõisast ei olewat ta niihästi kui rääkinud; see mees aga oli olukorraga sebowõrd tuttaw, et pitta teed jaamast sija üksi ostas tulla.“

Ta pani paberid laua peale. „Ma lähen, ütlen kõntraadi laudu Powellile, et ta kohe sija tuleks.“ Ja tõusis laua tagant. Sellsamal filmapilgul kostis automobili tututamine. Richard largas üles ja ruttas afna juurde.

„Kui hundist kõneleba,“ hüüdis ta, „siis tuleb Powell.“ Kohe peale selle astus wäite patš herra kärmete, nerwilitude liigutustega tuppa. „Oma tarbade mutifilma-bega silmities ta koosolejaid, peaaesjalikult wõõrast.“

"Muu, et te tulite, Powell," ütles wanaherra, temale kätt vastu siurutades, mida advokat sümboolselt raputas, "ma tahsin praegu just teile telefoneerida."

"Ma tulen sellejama asja pärast," seletas Powell, istet võttes. "Minu kirjutaja teatas mulle, et veel üks Robert Jones välja kerkinud on, ja kuna see aumees belnuv oli, et ta ajaviimata siia sõidab, siis kihutasin oma autoga järele, sest järgmise rongini oleks mul itlagi tulnud kaks tundi oodata."

Tremont oli wahpeal paberid jälle kätte võtnud ja lehitfes neid. "Siin, Powell," ütles ta, neid advokadi kätte ulatades, "vaadake korrald neid tunni. si."

Powell seadis oma näpitsprilli nina peale ja filmitfes kiirelt dokumendid läbi.

"Ei ole kuigi raske kindlaks teha, kas need dokumendid ehtsad on."

Ta pööras äkki tooli ringi, nii et wanaherra uue depojal otse vastas istus. "Minu kirjutaja ütles mulle, et teie Austraaliast olete tulnud," päris ta ilma pitema sissejuhatuseta.

"Nii see ka on," kinnitas see, "wanemad rändasid sinna välja, kui ma veel laps olin. Seal nad ka surid. Mis minusse enesele puutub, siis töötasin ma hulga aega kulla-kaevandustes ja olin pärastpoole suurest istandusest walitsejaks."

Maandunit Gilsland ei tunnub omal loogu selle aja hea olevat; ta aimas, et siin kollupõrklamine tulemas on, ja et see, mis wahpeal arutuse alla tuleb, ainult asjaoluste oma wahel sündima peab. Ta tõusis üles.

"Tule, Didi," ütles ta tafa oma pojale, "sõidame koju."

"Ei, jääge aga rahulikult siia," otsustas wanaherra oma lähibal wiisil, "teie olete algust kuulnud, nüüd peate ka lõppu teada saama."

"Noh, Powell, mis sugusele arvamisele olete selle juhtumise üle jõudnud," pööras ta advokadi poole.

"Näpaku kui ma seni paberiteft näinud olen, on selle nooremehe nimi niisama Robert Jones, nagu teie depojalgi siin. Jones iseeneft on väga sagedaste ettetulew nimi, aga selleft hoolimata on iseloomulit, et nende noorte meeste isad, selle nimi niisama nagu nende poegadel Robert Jones oli, ühe Mary Tremonti Wingatist naiselt võtnud on. Dokumendid, mis mister Bob Jones tõi, on ehtsad, jeda olen ma juba kindlaks teinud, nende kohta siin aga tahan homme Londonis otsele jõuda."

"Ja mis saab wahpeal minust?" jegas wõdras jultunult kõne wahel.

Wanaherra tortjutas äkki kulmi ja heitis kõneleja peale just mitte headsoowitwa pilgu.

"Ma wõin teile ainult nõu anda, alla alewitu wõdrastemajasje minna. "Kuld-Idwi" wõin ma soowitada, hea ja odaw."

"Kas ei oleks parem kui ka mina sinu majast seniks lahkun, kuni see arusaamata mõistatus ära selgitatud on, onu?" kostis Bobi kõlaw baritonihäääl.

Tremont raputas pead. "Ei, mu poisj," otsustas ta, "et sina minu de Mary poeg oled, seisab väljaspool iga kahtluseft. Sina jääb siia minu juurde."

Wõdras tõusis üles. "Lühike aja pärast ütlete sebasama ka minu kohta, onu. Head õhtut!"

Wanaherra nokutas lähibal temale vastu, kuna teised temast suuremat välja ei teinud.

Peale selle kui üks tema järel kinni oli lengerud, walitfes sügaw waitus. Igaühel oli oma mõtetega tegemist, wiimaks katkestas maandunit Gilsland rõhuwa waituse.

"Siiga juure wiisakuse all see noormees küll ei kannata," tähendas ta sapiselt. "Ma arwan, et temaga veel küllalt tegemist saab olema. Nii naljalt see mees juba oma diguste jonnid ei jata."

"Mis pead sina temast, Alice?"

"Ta on wilets petis, isa oleks pidanud kihtfalt politsei lastma tuua. Eks ju, Bob?"

Kuid see lehitas blasi; ta pidas kõigeparemaks, kui ta ennast esiotja sugugi sellesse iselgadi loosse ei sega. Wanaherra tõusis üles.

Celwaht.

"Tulge minuga raamatukogu tuppa, Powell." Siis lahkus ta raskete, põruwate sammudega. Advokat tema järel.

"Nüüd, kus me nelja filma all oleme, ütlege mulle lord puhast tõtt, Powell," algas Tremont, kui nad raamatukogu toas mõnujatele tugitoolidele olid istunud. "Kumb nendest mõlemist on teie arwamise järele minu depoe?"

Advokat wastas esmalt diplomatilise blade lehitamisega. "Selle peale on iliraste wastata, mr. Tremont. Mr. Bob Tremonti paberid on väljaspool iga kahtluseft ehtsad, teiselt poolt jälle astub uus mõisteleja sedawõrd julgelt välja, et siin paljalt lihtja dokumentide mõistamisega küll wist tegemist ei wõi olla. Ma pidasin teda teraselt filmas; kui ta oma asjas kindel ei oleks, poleks tal ka nii palju ihteadwust."

"Mis arwate temast muudu, Powell?"

Advokat tõmbas kulmud kõrgele ja hakkas ufnalt

oma näpitsprilli puhastama. „Kui awalik pean olema, minule see mees ei meeldi.“

„Hm.“

„Ja mis ütlete sarnasuse kohta tema ja minu vahel?“

„See on igatahes ootamata suur,“ tähendas Powell.

„Aga mister Bob on jälle teie lahkunud pojaga just üks kui üks.“

Wanaherra nokutas nõusolles.

„Ta on väga meeldiv, tubli noormees,“ tähendas ta.

„Ma tahtsin teda homme ametnikkudele ja töölisele oma ofanikuna ja nende tulevase peremehena esitleda — nüüd pean igatahes sellega viivitama.“

„Isna õige,“ oli advokat päri, „igatahes teen ma kõik, mis minu jõus seisab, et sellesse saladuslikusse loosse walgust luua. Kui selle mehe paberid õige peaksid olema, nagu ma seda poolesti juba arwan, siis palkan ma igatahes salapolitseiniku, kes selle uue devoja wanemate kohta kõik peab välja uurima.“

Ta heitis pilgu oma pastu kulbuuri peale. „Juba nii hilja,“ ütles ta, „mul on kõige wiimajem aeg sinna sõita.“

„Wäga kahju, hea meelega oleksin ma näinud, et teie õhtusõogi ajaks meile oleksite jäänud.“

„Ametikohused käiwad kõige ees,“ wastas wäite herra naeratades, „nii kahju kui mul ta on, et Saltani mõija head road mul täna maitmata jääwad.“

Mõni minut hiljem kuulutasid kaugele kajawad auto farwe helid, et mister Powell jälle koduteel wiibis.

(Järgneb.)

Madu saapas.

Üks noor Inglise ohwitser saadeti India polku teenistusesse. Esimest õhtut uute seltsimeeste seas wiibides jutustasid need harilikka jahimeeste lugust, ja õige siidamiskust sai mõne loo üle naerda. Lõpuks kaldus jutt ka kihwtiste madude peale, ja siinjuures wõttis polguilem ise sõna ja jutustas loo, mis ta ise läbielanud.

„Ma olin ühel hommikul kauaks magama jäänud,“ jutustas ta, „ja minu teener tuli mind juba teist korda äratama. Nüüd kargasin ma muidugi kiireste ülesse ja panin ruttu riidesse. Paari minutiga olin ma walmis, ainult saapad olid weel jalga tõmbamata. Ma tõmban saapa ruttuga jalga, kuni äkitelt jalg enam edasi ei lähe, ja ma seal sees midagi liikumat tunnen. Kohe sähwatab mul peast läbi, et see madu wõib olla, kes minu saapa selleks wõts omale öökorteriks walinud. Jalga tagasi tõmmata oleks kindel surm olnud, sest madu oleks mind jalast hammustanud. Ma litjusin nii siis jala kõigest jõust saapasse ja trampisin nii kõwaste kui wõisin. Kui wiimaks saapa jalast tõmbasin, raputasin umbes 2 jala pikkuse prillmao oma saapast välja.“

See jutustus oli sügawa mulje noore ohwitseri peale awaldanud, ja kui ta teisel hommikul jala saapasäärde pistis et seda jalga tõmmata, tundis ta äkki kibedat pistet jalatalla all. Ei olnud kahtlust, madu oli tema saapasse roomanud. Kõigest jõust litjus ta ägedaste walutawa jala saapasse, hakkas siis kui meeletu trampima, tõusis tooli peale ja kargas sealt täie hooga alla, sealjuures walu ja hirmu pärast täiesti kõrist karjudes: „Kobra! kobra!“ nagu inglased prillmadu nimetawad.

Selle kisa peale ruttasid mõned teenrid lähemale, abiks noorele mehele, kes nüüd minestades maha langes. Ka teised ohwitserid ja arst olid warsti paigal. Ta tehti ruttu riidest lahti, aga alles siis, kui tal saabas jalast ära tõmmati, leidis arst terwe selle lärmi põhjuse: üks nael oli tallast läbi tunginud.

Ilmus trükkist

Teaduse tähtsamat

1916. aasta peale. Hind 20 kop.

Saada igas raamatukaupluses. Pealadu „Teadus“ Tallinnas.

Uued huwid

Noor lord Liston oli kõigis Londoni linna klubides sellepoolet kuuluis, et teda siin ilmas enam ükski asi ei huwitanud. Käägiti, et juba sünnimiseft saadik temal kõigest isu ära oli.

Ja tõepoolet, juba kahekümnenelja aasta wanuseft oli ta igalpool olnud, kõik näinud, kõik läbi katsunud ning tundis nüüd täielist elutüdimust. Ta ilusal waimurikkal näol oli kurb ja tüdimenud ilme, mingi asi ei huwitanud teda, ei äritanud ükski asi ilmas.

Tema isa kindel nõudmine, et ta wana krahwi Drummingtoni tütreaga ennast kõige lähemal ajal kihlata peab lastma, sünnitas temas juba torkaw-walusat igawuse ja tüdimuse tunnet. Nende abieluse astumine oli siis juba ära otsustatud kui lady Agate ja Liston alles lastetoo elanikud olid. Nii pole ime, et noor lord Liston lady Agates ainult raskest risti nägi, mida saatus teda sandma sundinud.

„Abielu on kõige igawam ja labasem asi siin ilmas,“ taebas ta. „Peale abieluse astumist ei jää mõislikul inimesel enam muud üle kui — surra!“

Ja waata, kui Listoni hing igawuse ja kurbuse tipuni oli jõudnud, teatas suur ja wägew Harton endast temale, eisteks küll mitte isiklikult, waid algupäralise asjaliku ringkirja näol. Ühel ilusal hommikul anti lord Listoni korterise Kerssoni uulitsale, Hartoni ringkiri. Selles filmapilgul tundis liitasti elumaitunud noorherra nii piinawat igawust, et ta suitsetamisetoas, toredas leentoolis, poollamades, muud midagi peale ei mõistnud hakata, kui harilikku komba wastu ise, isiklikult, kirjasi läbi lugema hakata. Ühe kirja teise järele wistas ta kõrwale: need olid harilikud pidule kuttjed ja arwed. Ringkirjani jõudes, ei wisanud ta seda paberit mitte ära; noorherrat huwitasid selle isewärki kuulutuse esimesed sõnad, kui ta selle lõpuni oli läbi lugunud, siis wõis tema näos nagu midagi uudishimu sarnast näha. Ringkiri lausus:

„Teil on igaw? Börgu-igaw? Wõib olla, olete teie kõik Londoni lõbud ära maitfenud ja leidnud, et need midagi wäärt ei ole? Teie küsite igal hommikul iseendalt: mis ma täna tegema peaks? Wõib olla, teie ei leia selle küsimise peale wastust. Eks ole nii? Jah? Nii sügusel korral kõlistage Hartonile, sellele imetegijale, Kolborne 3692 N. Harton on spetsialist erutawate juhtumiste leidmiseks, tema muretseb teile toredaid üleelamisi. Tema peas on palju ideesid. Tema leiab teile uut eluhuwi, uusi huwitawaid üleelamisi, uusi lõbusi, uusi imelikka juhtumisi.“

Hartonil ei ole mitte kuiwa, kindlat programmi. Tema õpib enne oma abitarwitaja kalduwusi ja huwisi tundma, siis alles muretseb ta temale tema isiklike maitse ja kalduwuse kohta erutus ja huwi. Helistage kohe, jalamaid Hartonile! Ürge wiitte asjata filmapiltu aegagi. Helistage kohe. Tema tingimised on lihtsad. Teie annate raha ja Harton teeb, mis waja on. Harton on ootamatuste peale kunstnik. Üllatuste meister. Ring seda just teile waja ongi! Teie arwate, et päikese all pole midagi uut? Wõib olla, et teil õigus on, aga ennem proowige korra Hartoni.

„Hartoniga wõib iga filmapilt kokku saada.“

Lord Liston luges teist korda ringkirja läbi. Siis kutsus ta oma teenri, Tomi, kõige tuimema kõige tuimemateft teenriteft.

„Helistage 3692 N. Kolborni, Tom,“ käs kis Liston, ning ta igawas hääles kuulbus nagu weidi elawust: „kutsuge mr. Hartoni, kes ta ka olema peaks, ja paluge teda kohe siia sõita. Selge, et ma ootan.“

„Kuulen, mu lord.“

„Gillas Harton,“ pomises lord Liston, laisalt oma monolliga mängides. „See inimene ise ja tema idee on niiwõrd imelikud, et selleft midagi lõbusat wõib loota.“

Kui lord Liston oma hommituse figari kuni pooleni oli jõudnud suitsetada, liikkas Tom ussed lahti ja teatas:

„Mr. Gillas Harton.“

Tuppa astus madal, pakš mehile, siledaks aetud näoga ja pastu lotiga lõua all. Ta pealagi hakkas paljaks minema, prillid warjasid silmi ja punasel näol mängis kõige kõrgema kraadini lustilik naeratus. Tasuraha igatseja koolijõm-

litas oleks sarnast meest omu idealiks pidanud. Näis nagu oleks selle mehe heasüdamlus ta sinifilmis, prillide taga, peitus olnud. Tundus, et parajal juhtumisel oleks ta hästi riides paks mehike walmis kõigest südamest naerma pahwata.

„Looban, et ma enda peale wäga kaua oodata ei lasknud, Viston,“ ütles ta, lordi poole astudes. „Ma tean, et ifegi wiitel minutil siin Londoni elukeerus suur wäärtus on, iseäranis sarnase suureilma esitaja juures, nagu teie olete.“

Lord Viston pööris ümber ja pani monokli silma. Teda imestas selle tundmata, wõdra mehe liiga sõbralik nagu wana feltimehe wiifiline terwitus.

„Teie inestate, et ma teie wastu nii awalik olen?“ jattas Harton lõbusa rahuga. „Mind paremine tundma õppides, näete, et ma tugugi uhke pole. Pealegi saate teie minu abitarwitajaks, ja minu abitarwitaja olla — tähendab mu sõbraks saada. Et ma teid lihtsalt Vistoniks kutkun, sellega ma ainult kergendan weidi meie sõpruse algust.“

Lord Viston wõttis monokli silmaga, ja naeratas peaaegu. See lõbu, mida ta leida lootis, näis täide minewat.

„Kstuge, mister Harton,“ wenitas ta.

„Mis tarwis „mister“? Lihtsalt Harton;“ wastas mehike heasüdamlikult, tooli wõttes. „Dma sõpradele olen ma Harton, Viston.“

Niiud naeratas lord juba päris dieti. Wõdra wiifakuletus kõitis teda juba täielikult.

„Ma lugesein teie pööraft ringkirja, Harton,“ ütles lord. „Ja see waimustas teid? See meeldis teile? Seda ma teadfin,“ rääkis Harton wõidurõõmsalt. „Teie saate aru, et mina just see inimene olen, keda waja on. Teil on igaw, kõik wästab teid, teil on kõigest himu ära. Teile on tingimata erutus tarwis, uusi üleelamisi. Tore: ma wõin teie soowi täita. Mis on teie maitse järele? Kas ei ole teil mingit iseäralikku fantasiat? Minu jõud on piirita. Mina wõin kõik. Mina wõin muinasjutud „Suhat ja ühest õõst“ teoks teha. Mina olen Harton, esimene kunstine omas asjas, igas elukuttes kõige uuema ja algupäralisema wäljamõtleja, olen ihu ja hingega teie teenistuses . . . ja paraja hinna eest.“

Dma särawate prillilaaside tagant lordi peale waadates, itkatas paks mehike enesega rahul olles.

„Noh, see on muidugi mingisugune loll nali,“ ütles lord Viston mõttetalt.

„Broowige mind, Viston,“ ütles Harton, „tehke katset.“

Peaaegu wastu enda tahtmist hakkas lord Viston arwama, et tema isewärki wõdras sugugi lihtne weiberdaja pole. Waatamata oma kentsakas-naljaka tooni peale, äratas kõgu Hartoni olek usaldust.

„Ma arwan, et ma kõiksugu erutusjed, peale rөөwimise ja warguse, ära olen maitfenud,“ ütles lord wenitades.

„Nagu kõigile muule sedalaadi asjadele, nii on ka kuritööle liiaks palju kätksust antud,“ wastas Harton rahulikult. „Aga kui see mõde teid meelitab, siis olen ma walmis teid aitama. Teie kui algaja ja asjaarmastaja, wõib olla, tunnete ehk wast sellest weidi lõbu. Soowite te tõeste, Viston, teie tasu kallale minna? See idee on küll weidi labast-wõitu, aga fiiski on ta teile katsets, ja annab mulle wõimaluust teile näidata, et ma mitte tihti keltija pole. Nagu ma näen, kahtlete te weel weidike mu wõimise üle.“

„Noh, teie ettepanek on tõepoolest kõige hullem kittlemine,“ ütles lord Viston.

Harton waatas temale läbitungiwalt otja.

„Teie soowiksite, et mu ettepanek tõsine oleks?“ küsis ta.

„Ja muidugi“ ütles noor aristokrat. Ja imestas ife. Harton tõusis ules.

Kurdlaste Kautafias.

„Täna on reede,“ tähendas ta rahulikult. „Pühapäewa õhtu, kell kümme tulen ma teie järele. Teie ei pea mingid ettevalmistusi tegema. Mina muuetsen kõige eest, arwan, et wõin teile huwitawat õhtut töötada. Teie tunnete ärwust, Viston. Ma näen, et teile seda hädaste waja on.“

„Ning sõbralikult enda pakku käega liiues, läks mees toast wälja, ruttu ja osawalt liitubes.“

„Noh, saame näha,“ ütles lord Viston iseeneses waljuste.

Pühapäewa õhtul sõi lord Viston omas korteris ilksi õhtust. Selle asemel, et kutsute peale wõdrusele minna, istus ta suitsetamisetoas ja wiitis aega oma armastatud konjaki pudeli juures. Nagu näha, awaldas Harton tema peale rohkem mõju, kui ta wäljanäidata tahtis, olgu ta iseendale.

Lord ütles mõttes endale, et ta põrmugi ei usu, nagu tuleks see kentsakas wõdras määratud tunnil tema juurde, aga hinge põhjas lootis ta selle peale üsna kindlaste. Asi oli selles, et Hartonil oli korda läinud Vistonis uudishimu äratada.

Neg wenis pillamööda; noor lord waatas ükslugu kella. Kui wiimaks kellaraag kümme näitas, astus Tom tuppa ja teatas:

„Mr. Harton sõitis siia.“

„Paluge teda siia tulla,“ ütles lord.

Harton lendas suitsetamise tuppa, iga jala peal käänakuid tehes, nagu balleti tantšija. Ta oli automobilijuhi mundris, ja ta näol mängis pidulik wäljakutsuw kelmus.

„Teie arwafite, et ma ei tule, Viston? Ah?“ ütles ta naerdes. „Urge wabandage, ma annan teile andeks. Teil on palitu ja müts waja wõtta. Meie sõidame autoga.“

Lord Viston helistas teenri ja kaskis riided tuua.

„Ma ei usu teid täitsa, Harton,“ ütles ta, „aga fiiski olen ma walmis lõbu pärast katset tegema.“

„O, Viston, teie otskohesus liigutab mind hingepõhjani“ ütles Harton ilikentsjaka tehtud tõsibusega.

Trepi ees seisis tugewajõuline, kaheistmeline, wõiduajamise auto. Suhti ei olnud.

„Mina jubin,“ ütles Harton ja wõttis tüüri pihku. „Suht wõib wälja lobiseda.“

Lord istus oma kentsjaka teeseltlilise kõrwa, ja auto liikus paigast. Noor lord, kes sarnastes asjades suur asjatundja

oli, imestas juhi osawust. See oli selles ametis päris kunstnik. Sellel ajal, kui nad suminal mööda waitseid uulitsaid edasi kihutajid, rääkis mr. Sillas:

„Kõigest ringkonnast asjaarmastajale, nagu teie olete, mu armas Viston, on saad, nagu mina aru saan, hoopis kõrvaline asi, waid teile on rööw-sissemurdmine toredaks spordiks. Siiski, nagu kõik muudki seda laadi kuritöö alal, on see tegevus oma loomu poolest wähem hädaohtlik, kui näituseks, suure tee peal riisumine, seal on kurjategija elu enam hädaohus. Aga sissemurdjale võib wahel ka mõndagi juhtuda. Loodan, et teil igaw pole?“

„Hoopis selle wastu,“ wastas lord Viston ofsekohefekt. „Ma leian teie kõne õige hurwitawa ja õpetliku olewat.“

Harton ütles naerda.

„Ma teadsin, Viston, et meie hingeliselt sugulased oleme“ ütles ta. „Siiski, aega pole raisata, sellepärast jätame kõne üleilidestest küsimustest ja lähme praktiliste peensuste peale.“

„Ta waitis, keeras kiireste ja osawalt sõiduriista hilisest jalatäijast mööda. Siin tundis lord Viston maastiku ära: see oli üks kõige elanikutetühjem linnaserw.“

„Nii palju kui mina tean, on see meie esimene katse, Viston,“ jattas wäite mees rahulikult, „ning sellepärast walisin ma teie tegevuse paigats lihtsa koha. Pärastpoole, kui teie juba rohkem osawust ja teadmist olete omandanud, selles asjas enam wilunud olete, võite oma jõudu Inglije panga kallal proowida. Täna aga on tegevusepaigaks — ükist linna tagune maja. Ta seisab ükiskult, lagebal, wäga hästi korras hoitud aias. Ma peatan oma auto seal lähedal ja jään ise majua juurde; teie lähete maja juurde ja ronite sõõgitoa aknast sisse. Teie jalge juures seisab wäike, must kott; seal on terve kogu instrumenti, muukraudu, wiilisi, peitlid jne. Nende abil ei tatista teid aten põrmugi. Kõik inimesed magawad. Annan teile nõu alumise korraga ennast tutwustada, keldrisse pole waja ronida. Sõõgitoast leiate küllaldaselt hõbedat, kust teie paar-kolm asjatest mälestuseks woite wälja walida. Mül on põhjust arwata, et seal majas hea wiin on. Ja kui teil mõtte-se tuleb pitsi wifata, eht ka süüa, siis teete teie just nii, nagu eht elukutseline waras.“

„Kui teie olete asjad mälestuseks wälja wainud ja maja seeftpoolt üle waatanud, siis tulge jälle sõõgitoa akna kaudu wälja. Ma ootan teid sellelajama koha peal, kus lahtufimegi. Sinna jõuame meie just hommikueine ajaks tagasi. Sunnistan, see programm on minu meehest küll weidi labane, aga sellepärast usun ma, et selle tagajärjed teie täielist rahulolemist teeniwad.“

Lord Viston kuulas Sillase õpetusi ja tundis südant seisma jääwat. Loomusunnilikult jalga ettepoole liitates, tundis ta instrumentide kotti, millest Harton rääkis. Poistiselus, mis igas inimeses elamas on, arwas lord Vistonis. Kõik see plaanitus oli, muidugi, eratorraselt weider ja pöwvane, aga spordimehe instinkt sundis teda peatamatalt tegevusele. Noor lord tundis enesem ammu unustatud erutus. Sellest saab tore nali! Kui see isearalik inimene temale wõimalust annab uut meelelahutust leida, siis, muidugi mängib tema julge ja kardetawa rööwli oja.

„Teile meeldib see idee?“ küsis Harton, oma reisukselkõlme mõtteid selle näolt lugedes.

Oma wainustust lord näidata ei tihanud.

„See plaan on sedawõrd meelitaw, et ma waewalt ta wõimaluse sisse usun, wastas lord, sõnu wenitades.“

Harton naeratas waitolles, mõne filmapilgu järele peatas ta auto uulitsal wilkuware gaasilaternate walguusel.

„Oleme kohal!“ ütles ta.

Lord astus autoft wälja.

„Waat, seal on see maja,“ ütles Harton, pahemalepoole näidates, kus pimedus tihedam näis olewat, kui majal ümberringi; „waat, siin on instrumentide kott!“

Mafinlikult keeras lordi käsi instrumentide kotti järele. Teda waldas järsku asjateisukorra mitteloom ulikkuse tunne. Ta waatas sihita ümberringi. Taewas oli pilwes, kuu ei paistnud. Aga seda rohkem ta silmad pimedusega ära harjusid, jeltas ta ükiskult majalogu. Ta nägi, et maja lest aeda seisis, aeda piiras madal laudadest aed. Paremalt pool woolas jõgi. Taewas, pilwede wahelt wilkus mõni täht. Tõeste, ta magab ja näeb und!

„Ma ei taha teid küll sundida, Viston,“ ütles Harton, automobili istmele seljakõlme lastes, „aga teie asemel afutstin juba tööde. Seft hommik ei ole enam wäga kauget.“

Lord Viston wõpatas. Harton naeratas iseendas tema oli igatahes päris harilikus meeleolus.

„Siiski, parem torgate ka see asjate endale igaks juhtumiseks taskusse,“ ütles pats mees; „ega seda küll waja pole, aga ilma sellela on rööwel nagu poolit.“

Ring ta ulatas Vistonile rewolwri. Viston naeris kõigest hingeft, ilma mingi sundufeta, ja see siindis esimene lord hulga aja tagant; wiimane pööras tegi ta meeleolu täitsa röömfats. Ta pani rewolwri taskusse.

„Rewolwer on laetud,“ tähendas Harton.

Lord Viston pööras ümber ja saamus kiireste naja poole.

Ta hüppas osawalt madalast aiast üle; aed oli, nagu Harton ütles, lage, ja ennaft sinna kuhugile peita oli wõimata. Lord läks ofsejoont, ilma et ennaft warjata oleks piibdnud. Londonlane, kellele kõigist lõbudeft juba himu täis, kellel lõbutundmine juba sootu kadunud, hattas kõige kangemat lõbu tundma.

See maja oli harilik ehitus, telistiwist. Maja küljepoolses seinas nägi lord atent ja ta sai kõhe aru, et see sõõgitoa aken on. Ja oma arwates, lotist kõhast muukrauda wõttes, pistis ta selle õhuakna prao wahel, tangutas ofawaste, ja õhuakna oligi lahti. Peale seda oli akna lahti tegemine enam kui lihtne.

Paari-kolme minuti pärast oli lord õnnelikult majas, ilma et mingit häda oleks saanud: ainult põlwe oli ta tergest wastu akna lauda ära lõõnud.

Wargus oli kuradi-lihtne ja terve asi.

Tuba, kus ta seisis, oli puhwetituba, selles ei olnud midagi ligitõmbawat, ainult hulk teetasissi rippus mööda seina konfude otjas. Lord Viston seadis monolit ja seifatas weidifese ja kuulatas, kas majas kõi wagnone on. Kõik oli waitne. See waitus mõjus ta teatud piirini tema ettekujutuse peale. Kiiremalt tulkuwa were ja põõkuwa siidamega hiilis noor lord teise tuppa.

Lord Viston astus tahtmatalt sammuga tagasi, ta komistas mingi kõwa asja peale ja kirus Hartoni mõttes. Et mis-pärast see temale laternat kaasa ei annud? Kõik rööwliid ja wargad, keda ta teatris näitelawal näinud, olid warga laternatega warustatud olnud, milledega nad endile teed walgustasid. Viston tõmbas ilust tuld. Ta oli trepitoas ja pörfas ülesse, teise korra peale, wiitwa trepi käsiwuude wastu. Pahemalpool paistis uks. Ta tegi selle lahti. See uks wõis sõõgittuppa. Siin ei olnud täitsa pime, laminaas õõguftid weel tulid ja nende punakas walgus wähenas weidi pimedust.

Kesef tuba seisis laetud laud. Lord Viston naeratas.

Näis, nagu oleks tema tulekut oodatud. Pärast wõib ta süüa, seft Harton ütles ju, et elufutsefised wargad itka nii teawad. Viston läks külje peal olewasse puhwetituppa. Hartonil oli õigus. Riikitel oli hõbedat küllalt. Raske, üemoodi wäljatõõtatud hõbekann kõiis ta tähepanekut. Muidugi ei wõinud ta seda ligi wõtta, aga temas tõusis kange himu seda omandada. Muu hõbe oleks päris-wargale toredaks saagiks olnud, aga tema walib mõne tühja-palja wäike asja endale wälja, mille laotus omanikule midagi ei tähenda. Lord filmises toas ringi, ning tema pill peatas wäike, prongist Kupidoni kujuse peal lamina simfil. Waat, see on kohane ligi wõtta. Ta astus lamina poole.

„Käed ülles!“

Silmapiilguks oli lord hirmust halwatud. Ta süda jäi seisma, põlwed lõõfestsid üksteise wastu; ta pööras lamina poolt ära.

Ukse kõrwal seisis pikk ja tugew mees, kes pahemas käes põlewat kiinvalt hoidis ja paremaga rewolwri Vistoni peale juhtis. Nagu näha, oli ta praegu woodist wälja laranud. Tal oli õõkuub seljas. Ning lord Viston pani tähele, nagu niisugustel koleda hirmu sekundidel harilikult itka kõiki peensust tähele pandakse, et see kehakate wäga eredawarwiline oli.

„Käed ülles!“ kordas wõõras.

Rääkides pööras ta pead, et küinalt puhwetilapi riuli peale panna, Viston tarvitas parajat filmapilku, lastis ennast pörandale maha ja hüppas laua alla. Siis kobas ta käsi taskusse. Loomusunnilikult, ilma mõteta, wõttis ta Hartoni poolt antud rewolwri, tõstis üles ja lastis uffe peal seiswa inimese poole.

See wankus, ta kurgust kostis tume rögin; ta wõttis mõlemi käega enda särki kaelusest kinni, kuttus pörandale, weeres ufselt eemale kaugele ja peale krampilike tõmbuste jäi ta waitfjelt lamama.

Kõigest lehaft wärisedes ronis lord Viston laua alt wälja, tõusis plisti ja pühkis masinlikult enda põlweotste pealt tolmü ära. Kui ta filmad tapetu peal peatafid, mida wärisew küünlatuli walgustas, waldas teda kole hirm. Ta pööris laua poole, walas wärisewa käega wiina klaasi ning tühjendas selle ahnelt. Kiritaw jool mõjus kohe. See hoog woolas temal läbi soonte.

„Tapetud!“

Viston pani klaasi laua peale; tuba dõstus ta ümber nagu meri. Ja, waata, filmi üles tõstes nägi ta nagu läbi udu, uffe peal walges riietes naisterahwast seiswat. Ta oli furnukahwatu; tema suured, läikwad filmad põlesid weidra helgiga. Suur salt tumepunataid juukseid rippus temal üle otsaesise, warjas nägu ja langesid õladele.

„Ta on surnud!“ ütles ta.

„Wist küll... Kardan, et see nii on,“ pomises lord Viston. „Ta tuli mulle tee peale ette. See oli kogemata... Ma lasstin enese kaitfjeks. Ta sihtis rewolwriga mu peale.“

Lord rääkis nagu läbi une, ilma et oleks aru saanud, milles asi oli. Ta ei tundnud oma häält, tundis, et ta enefewalitsuse täitfa kaotanud oli, ta oli hulluks minemas. „Teie kaitfjete ennast? Aga teie olete ju rööwel?“ ütles noor naisterahwas wenitades.

„Mitte päris rööwel“ piüidis Viston tõendada. „See oli lihtsalt rumal nali...“

Viston jäi juhmilt wait. Teda ennast jahmatas ta enda sõnade kentfjakus. Seleta nüüd, ta ei ole rööwinud, ometi on ta wõõrasse majasse tunginud, maja peremehe maha lastnud... Ta ei suutnud kudagi asja seisuorruga ära harjuda.

„Mõetfukas!“ ütles naisterahwas fähisewa häälega.

Et mitte maha kuttuda, najatas Viston ennast mõlemi käega toolileeni najale. See mõte ei mahtunud temale kudagi pähe. Sellet filmapilgul tundis ta waimus politfseinu kätt oma õla peal, nägi mõttes kohut, wangihoonet, timumulat ja wõllast.

Noor naisterahwas astus mõned sammud ettepoole, selle juures oma isefatiliselt läikwaid filmi tema pealt mitte ära pöördes.

„Arge kartle,“ ütles ta. „Ma ei anna teid mitte üles. Ma aitan teid põgenema. See inimene oli minule meheks, ma wihtafin teda. Ma tahtfin teda tappa, aga mul ei olnud selleks kunagi jõudu. Teie olete minu päästja, päästja...“

Viston taganes hirmuga tema poolt eemale.

Naisterahwas lastis end leentooli istukile, kattis näo kättega ja hakkas hüsterialikult naerma.

„Minu päästja,“ loras ta hullumeelse naeruhooegade wahaeagadel, see oli hullumeelse naer. „Oh, minu kallid päästja, mina päästan teid!“

Sellet filmapilgul koputas teegi afna wastu.

Lord Viston piüidis üliinimliku jõuga ennast rahustada. See koputamine oli märguandmine. Harton ootas teda. Tema pidi kohe, filmapil, ära minema. Elajalik enefekaitse loomusund ärtas temas ja nõudis põgenemist. Punapealine naisterahwas naeris ifka alles metsikult ja ei pannud teda tähele. Ta wõttis koti muukraudadega ja katfus toast wälja rutata, ja wärin käis tal tahtmatalt üle teha, kui ta oma ohwri furnukehast mööda läks.

Puhwetitoas läks temal siida pahaks, ta tundis äkilist nõrkust kõigis ihuliikmetes. Maja juures seisis Harton, suur figar suus, ja filmad särasid kui tähed prillide taga, ta tiris lordi läbi afna wälja.

„Mul on kahju teid kiirustada“, ütles ta, „aga hommik jõuab warsti ja aeg on koju rutata.“

Lennumasinate wõitlus Saksa weeluse paadiga.

Lord Viston ei wõinud wastata; ta oli kõnewõime kaotanud ja käis suure waewaga. Harton wõttis tal heafidamlikult kaenla alt kinni, talutas ta läbi aia automobili juurde. Oma paiga peale istumiseks leidis Viston ise jõudu. Harton pani masina käima, ja warsti fõitfid nad minema.

Tagafjõidu üle ei olnud Vistonil täit aimu. Siem pitfitas teda, kui klamritega, ta oli pime, kurt ja uimane. Minult siis, kui Harton, kes ka fõif tee waitinud oli, tema maja ees automobili kinni pidas, tuli temal mõistus tagasi. Ta tuli waitfjelt ja masinlikult fõiduriistast wälja. Harton fõitfis ära — Viston käänas uffe lukust lahti ja astus majasse.

Ta läks pooltuikudes suitfetamisetuppa; ei kunagi omas elus polnud noor lord koju jõudmise üle nii röömustanud, kui sellet õöl.

Terwe see süüdmus näis temale kole unenägu olewat. Ta oli wäga wäsinud, fellepäraft heitis ta sohwa peale, ilma et oleks palitutki seljast wõtnud. Kõigist õõpiinadest summani wäsinud, uinus ta kohe.

Kui ta üles ärkas, oli lai walge. Tom talitas rahulikult suitfetamisetoa.

Kui tuim teener märkas, et ta herra filmad lahti tegi, ütles ta:

„Wann on walmis, mu lord!“

Lord Viston läks tuikudes illesse. Ta käis wannis, lastis habet ajada, pani ennast riidesse, ning fõif need toimetused ergutasid teda sedawõrd, et ta peaaegu ennast enese tundis olewat. Minewase õõ süüdmused paistfid praegusel päewawalgulsel nagu rumal unenägu olewat. Ta oli koledat und näinud, aga siisti wärises ta siida hirmu päraft. Mis siis, kui see fõif aga tõepoolest siüdinud on? Ta wärises.

Raetud fõögilaud rahustas teda weidi. Ta tundis nalga ja fõi lange ifuga. Korruga kostis fõögitoa kõrwal olewast koridorist nagu mingit liikumist. Kuulda oli Tomi häält, wana teener protesteeris wihaselt, aga warsti tungifid kaks inimest tuppa, nende järel riidleja Tom. Sisefeastujate inimeste tegumoeft paistis midagi fõjameheliktu wälja. Üks nendest astus noore majaomaniku ette ja küfis:

„Teie olete lord Viston?“

„Jah.“

„Mina olen jalapolitfseinik Boen. Minul on käff teid näitleja Klement Morioni tapmise päraft, mida teie tema omas majas korda olete saatnud, wangi wõtta.“

Andrei Kullison,
Pärnuft.
Segewas sõjawäes.

Gustaw Wörrumann,
Pärnuft.
Segewas sõjawäes.

Jaan Toodu,
Pärnuft.
Segewas sõjawäes.

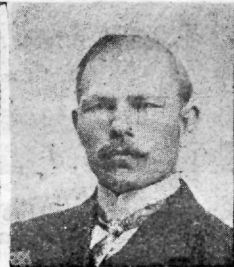
Woldemar Kell,
Pärnuft.
Segewas sõjawäes.

Karl Olem,
Migula ltb. Saawatud,
6 kuuls parandusel.

Adolf Talts,
Kõningist. Jalust wigaasi.
Wäetegen. wabastatud

Mikkel Saumann,
Mihkli ltb.
Langenud septembriks 1914.

Hans Soobik,
Pärnu tr.
Segewas sõjawäes.

Rudolf Immer,
Mõwalt.
Segewas sõjawäes.

Jüri Hiibus,
Wigalast.
Segewas sõjawäes.

Lord Listoni waldas filmapilguks nagu halwatus. Ta tundis, et ta laela ümber filmus pinguli tõmmati; aga noor lord oli perekonnast pärit, kus hirm tundmata oli, kohe sai ta endast wõitu. Nuuskur wõttis käeraud; Liston sirutas käed välja.

Sellel filmapilgul kõlas tema selja taga rahuloldaw naer. Ta pööris ümber.

Harton, kes nagu näis, rõõmusest otse üle kees, seisis ukse peal.

"Tere, mu lord", ütles ta, jammu edasi astudes.

Paksu mehikese märguandmise peale lahtusid nuuskurid toast.

Lord Liston laskis end raskelt tooli peale ja ei pööranud ühtki ajal oma juhme filmi Hartoni pealt ära. Wiimaks selgus ta arusaamine.

"Oli see kõik luule?" pomises ta.

"Kõik see lugu põhjenes terwe rea wäikeste petuste peal, mu lord," wastas Harton rõõmsa, wõidurikka, naeratusega. "Kas see ka hästi lörda läks, seda wõite teie kõige paremine otsustada."

"Wannun oma hinge juures, ma tundsin oma kõri ümber tinnuka nõõri!" tunnistas lord oisefoheselt.

"Seda ma ka püüdsin," wastas mehike täieliku kunstniku uhtlusega, kelle waew on auga kroonitud. "Hirm on kõige kängemaks tundmuseks, mu lord, ja ma loodan, et ta mitte kõige kallimaks lõbus lõbude seast ei saa olema, kui ma oma arwekeste teie heldusele ette panen."

"Ja teie olete seda kõik toimetanud? Mida moodi?" küsis lord.

"Kui ma näitleja Element Morioniga läbi olin rääkinud, sai asi üsna lihtsaks," wastas Harton rahulikult.

Ta küsis selle eest ainult teatud tasu, enda waewa ja maja eest. Harilikude tingimiste juures oleks see hind küll määratu suur olnud, aga asja naljatas küll meeldis temale. Ma arwan, et ta oma tasu auga ära on teeninud. Ma olen sagedaste näinud, kudas Morion näitelawal sureb, aga ilatgi pole ta nii loomutruult mänginud, kui minewal põl.

Ta ehmatas isegi mind. Ma ju waatafin kõike seda läbi akna pealt."

"Aga ma ju ometi lasffin ta peale!" pomises lord.

"Tühja padruniga, mu lord," seletas Harton naeratades.

"Aga poliitseinitud?"

"Ilma tööta näitlejad, mu lord. Ma trehwastin neid Hispantia weinitelbris ja kaup oli kohe koos."

"Aga Morioni abikaasa?"

"Selles tükkis jättis lady Agate, Morioni, kui elukutselise näitleja, hoopis enda warju, mu lord", ütles Harton pehmelt. "Ta oli suurepäraline, kui toredaste ta oma aja mängis. Aga ääre pealt pidi ta kogu jelle asja nurja ajama, kui ta naerma pahwatas. Waat, mispäraast ma akna pihta koputasingi!"

"Lady Agate?" . . . küsis lord uskmatalt.

"Jah, lady Agate Drummington, mu lord, teie tulewase abikaasa. Waewalt sain ma oma plaani temale ette pannud, kui ta, kui nii õelda lubate, otse sellest kinni haaras, kohe sinna sõitis ja oma oja, nii palju kui mina tean, kontserti ja wõeraspeo wahel ajal ära mängis."

"Aga temal on ju tumedad juuksed," wastas lord.

"Parukas, mu lord, natukene punakas paruk, grimme-rimine ja puuder muudawad nagu kangeste!"

Wiimane teade andis lordi mõtetele tööd. Etimest korda elus äratas lady Agate temas uudishimu. Ta ei oleks kunagi uskunud, et tema seda laadi naljast nii hästi aru saab ja oma oja nii toredaste stendab. Ta hakkas aru saama, et tema pruudil farnased iseloomu omadused on, mida ta aimatagi poleks wõinud.

"Aga kudas teie lady Agatest teada saite?" küsis lord.

"Minu kohus on kõik ja kõigest teada", wastas Harton.

Oli mõni filmapill waikimist.

"Loodan, et teie rahul olete, mu lord?" pomises Harton. Lord Liston naeris teist korda juba ammugi unustud aegade tagant.

"Mispäraast farnane wormilikkus, Harton?" küsis ta. Mitte minu lord, waid Liston. Oma sõpradele olen ma — Liston — Harton."

Karl Hunsmann,
Narva Jõesuust.
Saksamaal wängis.

Juhannes Talwit,
Narula w. Sõja w.
Sõjawäjal.

Eduard Kabanow,
Narwast.
Segewas sõjawäes.

Madis Ülem, Nartuust. Segewas sõjawäes.
Jüri Ehrlich, Walgast. Tuleliini.
Heinrich Dwier. Saawatud. Kobus parandusel.

Jaan Luist,
Toriist.
Sõja alg. lahinguwäljal.

Jaan Talwit,
Narula w. Sõja alg.
austerlaste wastu.

Martin Kullasepp,
Willandist.
Seated puuduwad.

Johannes Manitski,
Kolga-Kõnnuust.
Segewas sõjawäes.

Karl Sarapit,
Paldest. W. Jaan Sõja
olin. Saksamaal sõjawängis.

Imelik inimene naeratas. „Länan teid“, wastas ta. „Mguses oli sarnane wana tuttawa moeline limberkäämine teiega minu poolt mu plaani üheks tarwiliseks osaks, selle läbi tahtsin ma teies uudishimu äratada. Aga mida teie, Piston, näiud mu ametist arwate? Ja kui ma teile näiud ütlen, Piston, et teie mu kõige esimene abitarwitaja olete, siis mõistate, mispärast ma teie arwamisest nii väga lugu pean ja seda teada tahan“.

„Kui eilane õõ teie töö proowifene oli, Harton“, ütles Piston südamlikult, sealjuures wiimast kahteteskümend tundi waimus weel kord läbi elades, mille jooksul ta sekundigi igawust polnud tundnud, „ütlen ma awalikult, et teie, kallid Sillas Harton, wiimane sõna praeguse aja peen-elus olete. Wannun teile, kuni teiega kokkupuutumiseni, ei teadnud ma, mis tähendab sõna — tundma“.

Sellel filmapilgul helises telefoni kell. Piston astus filmipilt aparati juurde.

„Näägib lord Piston. Hüwa, tänan teid. Kes? Agate? Wannun, teie üllatasite mind! Teie sõber Harton rääkis praegu mulle kõik ära. Mis? Tulen ma teile lõunale? Hea küll! Ja teate, kui ma sõidan, siis palun ma wist küll teid omale naiseks. Mis? Teie loodate selle peale... Kudas?“

Kui Piston telefoni juurest ära tuli, nägi ta, et toas enam kedagi ei olnud. Harton oli tasaketi wälja läinud. Paks mehike armastas dotamatustega üllatada.

Piston astus uueste laua taha. Oma kirjutusnõude kõrwal nägi ta kokkumurtud paberit: see oli arwe.

„Tõeste, algupäraline inimene on see Harton,“ pomises Piston, arwet waadates.

Tõepoolest oli arwe õige isewärki dokument. Waat, mis seal oli:

„Wõlg Sillas Hartonile, lõbukunstnikule.

395. Kõrge Holborn. Telefon 3692 N.
Telegrammide adress: „W ä r i n.“ London.

„Sicmutunde muretsemise eest, timula peale mõeldes.“

„Mr. Klement Morionile harilik honorar 75 rbl.
„Rahele nuusturile, igapähele 750 £. . . . 15 “
„Tasu Hartonile 125 “
„Tawis olewad asjakesed ja käerauad . . . 25 “

Kokku 240 r. hõbet.

„Tähendus. Üraiganud ja mitte maksmaid paberirahast ei võeta wastu.“

„Sumala pärast,“ sõjistas lord, enesele teist tasitait kohwi walades, „tema on tõeste seda wäärt, et temale wiimase kui pennini ära peab maksma!“

Ürateenitud tasu.

Prantsuse kindral Boulanger oli noores põlwes raste peaga ja gümnaasiumis õige wilets õppija. Kui ta juba sõjaminister oli, läks ta kord seda kooli waatama, kus ta omal ajal pinla nüüskinud. Kooliõpetaja tahtis muidugi head muljet kindrali peale awalbada ja ka koolipoisid katjusid kõigest wäest ennast kuulsale mehele kõigeparemast küljest näidata. Seal küsis kindral äkki: „Kes on siis wiimane klassis?“

Kooliõpetaja kutjus ühe poisi, kes häbi pärast tume-punajeks läks ja filmi ministri ees üles tõsta ei julenud.

„Sina oled siis see wiimane klassis?“

„Jah, herra minister,“ wastas poiss wärisedes.

„Noh, mu poiss,“ ütles Boulanger, „säh julle kümme franki selle eest, et minu platsi ikka sooja hoiad.“

Meie Mtsi järgmine (78.) sõjanummer ilmub 13. weebuaril.

Seal, kus ainult sõjariistadel hääleõigus on.

Wootele. Mesi käpp.

XVII.

Dunelikut tikuõitlusest välja tulnud. Wõdrastaw loobus tuleliinil.

16. juuli, mil vihmane ilm oli, läks niisama mööda, kui eelmisedki päevad. Wastastikune suurtekkide wahetus kestis päew läbi edasi. Wastased püüdsid üksteise sõjariistade sejutokhti üles leida ja neid waikimisele sundida. Ka harwa jetta kuulbus kuulipritside ja püsside raginat, mis nii lõlas, nagu oleks hiigla-kadapõõsjas põlenud, wõi teegi jämedat loomajoola tulde heitnud. —

Dhtul läksime luuramisele. Dö oli esmalt pilwes ja pime, jadas kaunis jämedat vihma. Sagedased raketid, meie kui ta nende omad, walgestasid järjest ümbrust, lähemal ja laugemal ämarbasid tuletahjud, dudied. Kaks rootu, seitšmes ja kümnes, wõtsid pealetungimise ette ja löid fakselased nende esimese liini kaewituteft välja, mispeale rahulikus jäi.

17. juuli. Juba hommikul kell 4 ajal pani fakslane oma mortroid, šrapnellipilbujad ja raskeid suurtekkid tööle. Ta lastis mõni paarlümmentuhat laengut päewa jooksul. Raskeid tšhumadaniid kullusid üsna D. mõisa ja küla lähedale maha, kuhu nad lõhedebs passu suitjupilweid laiale laotasid, mis kollalat wärwi olid ja mida mõned esmalt gaasideks pidasid. Päewa jooksul wõtsid fakselased kaks pealetungimist ette. Wõtsid ifegi tikuõitlused wastu, mida nad harilikult kardawad ja millede eest nad kõrwale püüawad hoida. Mõlemad pealetungimised löödi meie poolt neile suurte laotustega tagasi.

18. juuli. Täname päew oli wagune. Meie korjajime oma jooksuraawide eest üle 1000 fakselase surnuteha, kellede seas ka mitmed ohwitserid olid, ja matšime maha. Meie pool oli mõnikümmand haawatut ja wiis surnut. Nii siis on meie laotused, nende omadega wõrreldes, wäiksed.

Ka mina olin kord siin jällegi tikuõitluses ja oletfin peaaegu surma saanud, kuid mind päästis minu broneeritud rind — minu lõhukas päewaraamat ja taskulaskender. Fakslane tõukas tugewa jõuga mulle tikuhoobi rinda. Ma kullusin hoodist rabatuna pilali maha. Minu kõrwal wõitlejad, kes selle fakselase surnuts piffid, olid arwamisel, et minu laul laulub on, ning imestasid waga, kui nägid, et ma maast üles tõusin, kuhu mind tema hoop oli tõuganud ja wõita naeratusega uueste wihakelt wõitlusesse astusin ning sinna senikaua jäin, kuni fakselased tagasi olid löödnud. Kui ära hakkasime tulema, nägid teised tema tituauku minu mundri sees ja ütlesid:

„Sa oled haawatud?“

„Ei,“ tähendasin ma lühidalt.

„Aga sinu pluusel on rinna kohal tituauk. Pealegi nägin ma oma filmaga, sest ma olin peaaegu sinu selja taga, kui ta sulle tikuhoobi rindu wirutas.“

Wastuselt tõmbasin ma oma päewaraamatu taskust välja ja näitasin, et sellel üks kaas ja umbes 50 lehte läbi olid torgatud, nii siis waewalt $\frac{1}{10}$ raamatust, rohkem ei olnud ta jaksanud.

„Kõik naeratasid imestanult.“

„Mina ise aga mõtlesin:“

„Siin,“ selles asjas on see päewaraamat mulle kasulit. Temaft ei tungi ei šrapnellid ega ka püssituul läbi. Ta on niivõrd paks ja gummina wedrutaw, selles minu poolt eraldi walmitatud westi püetastus. Iga hoop tema pihta riwab mind pilali maha. Kui ma aga fakselaste kätte wangi peaksin langema, siis on ta — kui ma aega ei leia teda ära häwitada, mulle hukatusiks. — Kui fakselased Liibawis Prantsuse konsulil, parun Maybellil, korteris märkusi Saksja kibotiste gaaside kohta leidsid, siis mõistsid nad tema sellepärast tagaselja surma. Leiawad nad aga minu päewaraamatu, siis mõtlewad nad minu teise ilma toimetamiseks küll ifeugufe piinasurma välja.

Särnewatel päewadel — 19., 20. ja 21. juulil, olid meil ägedad wõitlused. Iffa on fakselased — mõnikord kolm, mõnikord neli päewa wõitluses olnud, mõnikord ka weibits ajaks meie kaewituid oma kätte wõtnud, kuid lõpuks iflagi tagasi löödnud. Ta püüab siin kohal, kus ta enne meie polgu siiatulemist üle R. jõe on tulnud, oma sejutokhta kindlustada. Nendes wõitlustes, mis meil wiimastel päewadel olnud, on meil tõsiseid laotusi, kuid waenlase laotused on kolm korda suuremad. Pealegi kulutab ta siin hiiglaarwul mitmesuguste suurtekkide lastemoona, ilma et ta selle läbi midagi tõsist kätte saaks. Maa pörub aina igapäew tema paugutustest, on aukusi täis puuritud ja metallitõkkidega üle küllutatud. Iffa tarwitab ta oma harilikku sõjapildamisiwiisi — walmitab umbes pooltundi ägeda suurtekkide andmisega jalawäele teed, mispeale ta siis peale hakkab tungima. Nende päewade jooksul wõtsime meie waenlaseft ka mõned wangid ja kuulipilbujad ära. Meie siiatulemistest peale ei ole waenlaseft, kõige sübiduse peale waatamata, korda läinud mitte sammugi edasi astuda. Meie polgukilem, kindral R., on see, kes ifka eeskütu andmisega mehi lahingule on julgustanud, ifka kõige libedamas lahingus efimesel tuleliinil on wäljas. Ta tõsteti täna kindralmajoriks. Muudugi lahkus ta nüüd meilt — lahju!

Dhtul saadeti meid kaewitute ette vaatama, mis waenlane teeb, kusjuures kaewitute ees heinamaal lamawate waenlaste surnutehad läbi kästi otšida, nendelt kõi dokumentid, ajalehed, paberid jne. ära wõtta. Niisama ka laelast kõi märgid ära korjata. Enne, kui oma kaewitutesse jõudsime, leidsime endi kaewitute ees olewa koha kõi waenlase pommidest ülesküntud olemat. Kõik ümbrus oli asjade, kotikeste, kimbuteste ja püssidega ning pabrunitega üle küllutatud, millede korjamisega kibedaste ametis olid. Ka oli siin rohkeste surnutehi näha, keda niifamuti koristati, et eemale wiia ja maha matta. Korraga hakkas waenlane jälle siia oma raskeid suurtekkide saadetusi lätkitama. Ma jooksin ja warjasin emast lähedal olemasse waenlase kuulist jünmitatud auku. Oma kogemuste järele teadsin, et waenlane oma laenguid kuskil ühte auku ei lae. Siin tuli mul üle tunni aja wiibida, kuna ma ka fakselast meest sealt eest leidsin. Waenlane ei jätnud lastmist järele, ja niikaua kui see wälkas, on edasiliikumine wõimata.

Kui hakkas juba tõusma, kui lastmine wakis; müksasin oma tõrwalistujatele külge, et nüüd aeg minna on. Urwaftin neid magawat, istukil olles. Ei kuulnud neid hääkilewat. Peale tõukamist tuktus see minu najale, ja ma tundsin, et ta kange oli — tähendab surnut. Kole on waenlase raske tšhumadani lõhkeidud. See oli umbes kümme sammu ülesendu teinud ja õhufurumine oli nad surmanud. Weidi täis õhusse wärin üle koha, kui tema filmi waatasin, leidsin ma, et ta tšhumadani mühinat kuuldes ja kuttumist oodates kolebat hirmu oli tundnud, nagu tema kaaftanud silmad näitajid.

Edasi oli kaewitutes mitmewõrra libe töö — ühed parandasid kaewituid, mida waenlase saadetused laotanud olid, teised kandsid haawatuid ja surnuid — wiimaseid oli dige rohkeste näha. Kogu ümbrus oli wänget werchaisu täis. Meie läksime kaewitute ette ja leidsime, et fakslane üsna meie lähedal, umbes 200 sammu peal, omale uusi kaewituid kaewab, et tal nõu on peale tungida. Dn ta ju siinkohal tükk maed üle R. ettepoole liikunud.

Päewal puhkajime wäsimust ja dhtu kell 11 ajal anti meile käft staabihooone juurde asjuda, polgukõpu kaitseks, sest waenlase pealerõhumise tõttu otustati taganeda. Kella 12 ajal asjume teele, kuna bataljonid eeli asuwad.

Dudne oli dhtul, mil jõmata teele asujume, seda tulede merd waadelda, aga ühtlasi ka nõiduw pilt see wäljade põlemine, kus tulemeri lainetas ja määsawa maruhoona edasi liikus. Laewas oli tumepunane, kuna pilwerinatad kui hiigla tarretanud were huntid ašwardawalt õhus nägid hõljuwat. Meie sammusime lipu järele M. külast läbi, kuni R. S. küllani. Siin puhkajime weidi ja tõmbasime hinge tagasi. Rägime R. linna ja M. ja teifi ümbruses olemad

Matsi hääl.

✂ Kord pidas üks tark mees „Walwajas“ kõnet. „See, kes järele annab kui näeb, et tal digus ei ole, on — tark mees,“ jeltas ta, „see aga, kes ta siis järele annab, kui tal tuline digus on.“ „On naisemees!“ kostis Matsi hääl pealtkuulajate seas.]

✂ Kord mängiti teatris ooperit. Doperi kangelane oli tubliste häällest ära ja tema laulmist polnud sugugi armas kuulda. Nagu tema osa nõudis, hüüdis ta:

„Küüd, minu kallid sõber, ole wapper! Kõige hirmsam ootab sind weel ees!“

„Kudas? Kas tõeste tahad weel laulda?“ kostis teise rõd; pealt Matsi hääl.

Luhja läinud plaan.

Üldpilane Pummelmüts mõisteti liiga marulise ülespidamise eest uulitsal katkümendwõis rubla trahwi maksma eht wiieks päewaks aresti. Tal tähtsasti hülgaw mõte seba juhtumist oma rahaasjanduse parandamiseks tarwitada, ja ta teatas postkaardil oma rikkale onule lähidalt: „Trahwiti kahekümnewõie rublaga. Mittemaksmise korral ahwardab arest.“

Oli ta kaardi postkasti wiistanud, läts ta oma päewi ära istuma. Kuendal päewal koju tulles, sai ta järgmise sifuga kirja: „Umas depoe! Praegu jaadeti mulle sinu eest makstud trahwiraha tagasi, seletusega, et ja juba istud.“

Pummelmütsi rahaasjandusline plaan oli luhja läinud. W. N. o. w.

Saksamaa saatus. Prantsuse mõistupilt.

külasti põlewat.

Ustusime L. küladest — suurest ja väiksest läbi, kuni wiimati wäikesse R. külastesse peatama jääme. See oli hommiku kell 1/26 ajal. Puhkafime kuni kella 1 lõunani ja sammusime siit edasi L. mõisa, mis L. küla lähedal on. Wiinawabrikus lastime 800 wedru ülemuse juuresolekul „pustarit“ jõtte. Küll niipjasa nii mõnigi teelt, kuid teha ei olnud midagi. Staab otjastas aga siia mitte jääda, ja nii wiisime lipu jällegi R. külaste tagasi. Saime hädawaewalt peetri täie teed ära juua ja kuuwa leiba kõrwale hammustada, kui III. bataljoni komander ja kuniüle meid omale abits nõudis. Lõpime üle nelja wersta eemal olewale tuleliinile. Nii olime eelmisest õhtust peale üle 40 wersta marsinud ja sealjuures aega saanud ainult jalgu puhata.

Tema juurde minnes andis ta meile kaju arriergarde ette minna ja waenlase tegewust ning meile lähinemist silmas pidada. Lõ jooftul oli meil waenlase luurajatega kolm kord tulerahetus. Päewal niisamuti mitu korda. Õhtu eeli lõime waenlase juurema maakuulajate jalga kaewikutest, mis nad metsa all olid kaewanud, wälja, neid panifalite põgenemisele sundides, kes elusse jäid. Põhime metjarwahimaja, mis neile heaks warjupaigaks oli, põlema.

Meie raskete suurtükide laengud süütasid ka lähedal oleva mõisa põlema, osalt kiviheituse wareteteks nuutes. Sebasama tegid ka waenlase laengud G. külaga. Peale lõunat jõudsid juba waenlase awangarde esimesed sõjad lähedale ning alustasid pealetungimist. Metsa all, kus meie wiisime, olid poolatad põgenemisel wiibinud, ning põgenemisel siia mõne kuu wanuseid kanapoegi ja hobuseid

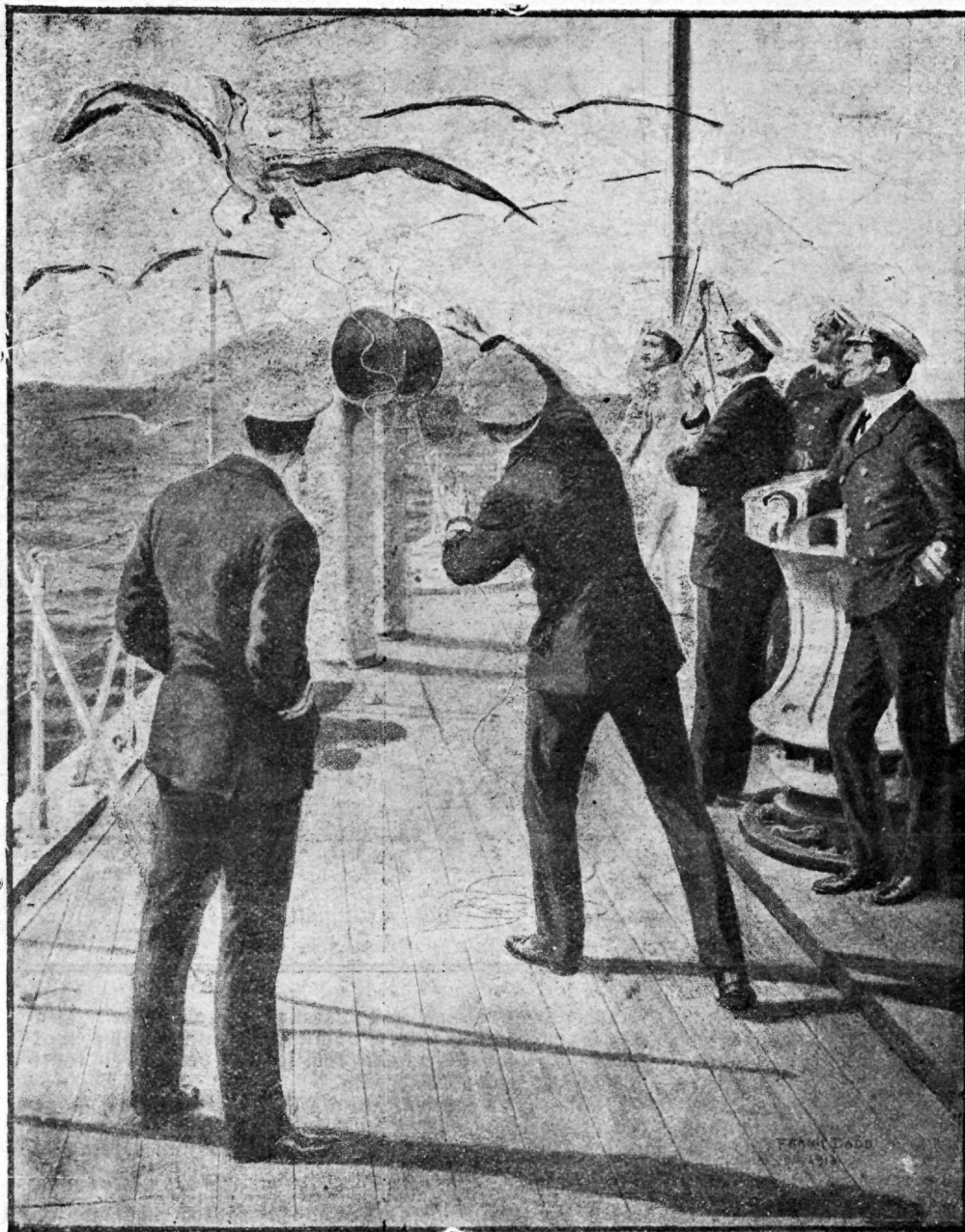
jätanud. Meie wiisime nad bataljoniülema juurde. Heameelega oleksime esimestest omale suupäralise küpsise walmistanud, kuid meil puudus sool ja leib, pealegi ei tohtinud meie metsa all tuld teha.

Külast, mis waenlase kuul põlema oli süütanud, põgenes üks toer haawatuna ja kiendades metsa poole. Mul oli tema üle hale meel ja üks hästisihitud kuul lõpetas ta, waejetele, elu.

Jmelik oli oma ümber oewat loobust wadelda, mõni süid eemal lõhewad srapnellid ja rasked tshumadanid, maa pörub, õht on püssirohuhuisust ja tolmust uduine. Sealsamas metsa all aga firistawad linnud rõõmsalt laulda, nagu peaks jee harilikult nii olema. Noored orawad mängiwad kilgates ja naksutades armumängu, ajawad üksteist taga, kargawad ühest puuokjalt teise, wõdi jooksawad mööda maad, eht krabinal puutüve mööda. Lõo lõõritab põllupinna kohal senitaua, kuni mõni jaadetus mitte koha peal ei plahwata. Sealsamas puhkab ka jänes. Nägin wiimaseid wafit siis põgenema pistwat, kui laeng wafit mõni lümmekond sammu eemal lõhles. Ka inimene muutub ükskõiksiks. Ma topin igal wabal filmapilgul omale paberossi (sain kodust paki ja masina paberossi täitmiseks), teen päewaraamatusse märkuseid, wõdi loen mõnda raamatut, nagu oleksin ma oma kodu ja mitte lahinguwäljal.

(Särqneb.)

Üksikute numrite ostjate tähelepanemist juhime selle peale, et „Meie Matsi“ järgmised sõjanumrid suurema taanepildiga ilmuwad kui seni, ja palume sellepärast ostmisel hooliga meie järjekorra numrit tähele panna.

Boklanide püüdmine Inglise laewa pealt.

Walgustuse fisefseadmine.

Siina wagajutt.

Peelinglased kaebastwad pimeduse üle, mis nende linna uulitfotel walitfises. Nemad palustiwad bogdõhani*): „Mita meid! õhtul ei saa pimeduse pärast majast muidu wälja minna, kui pead ikka kuhugile vastu ei löö.“ Alalised palwed ja kaebtused tülitafid bogdõhani ära, ta kutsus linna tööde ülema ja andis talle miljon taela kuldkarbi fees.**)

*) riigiwalitfija.
**) Siina waga.

„Sea pealinna walgustus fise,“ ütles ta „aga ruttu!“

Tööde ülem kutsus oma abilise ja andis temale 500.000 taela.

„Sea pealinna walgustus fise, aga ruttu: niisugune on bogdõhani käft!“ Ülejäänud 500 tuhat taela pani ta hõbekasti fise. Abiline pani 250 tuhat taela oma raudtappi ja ülejäänud osa andis ta peainfhenerile üteldes: „linna walgustuse fise seadmiseks.“ Pea infhener tegi niisama: tema eestuju järele teised iftkud, kellel walgustuse fisefseadmisega asja oli, ja wiimats ei jäänud miljonist rohkem üle, kui 5 taela. Selle summa sai tööline walgustuse fisefseadmiseks. Tema kaewas bogdõhani palee es ougu maa fise, pani posti püsti, posti otsa ndu õliga ja taht fise. Siis süttas ta taht põlema ja läts koju, teadmisega, et ta oma töö aufaste oli teinud.

Uga juhtumisi tuli sel ööl laterna juure nälfane kerjus. Walgufest ja põlema õli lõhnast meelitatud ronis ta posti otsa, jõi ndu seest sooja õli ära ja jõi taht tagant järel. Ära minnes õnnistas ta saatust, kes talle maitswa taht oli saatnud.

Ja siga, kes platfil pimedas ümber hullkus, tustis posti maa seest wälja, nii et see ümber kulltus ja sea surnuks lõi.

Sommikul nägi bogdõhan platfil surnud siga ja ümber kullunud posti; tema wihastas ja käsits linna tööde ülema järele uurida, kes walgustuse fisefseadmise afemel on teinud niisugust tempu.

Ülem uris järele ja leidis, et selles kõigis on tööline süüdlane, sest tema ei kaewanud posti küllalt sügawale.

Ja tööfisele anti jala-talla alla 50 kepilõõki, aga pealinnalased hullufid en-dist wiisi pimedas ja kirufid töölist, kes linna ilma walgustufeta jättis. Esperanto teeleft J. W.

Cestikeelseid ajalehti, ajakirje ja raamatuid palus omale hädise terwisega sõjamees saata, kes uhelja kuud la-hingutes wiibinud ja nüüd ärsinda eestlasena teiste seas wiibib. „Selle palwe täitjale oleffin mina sõdamest tänulik,“ kirjutab ta, „sest see toots minu igawasje elusje rõõmu ja päifelepaistet.“

Tema adres: Действующая армия. 171 пѣх. запасный батальонъ 5 рота, 9 взводъ. Передать въ конюшню Михайловскаго Артиллерійскаго училища. Юганъ Мянгъ.

Ameriklane.

Reporter Tedretähn, inimene, kes kunagi ennaft saatuse päilapsfeks pole wõinud tunnustada, seisab toimetaja ees ja kuulab tiidinenud näoga tema epistleid.

Toimetaja on — uuema ajajärgu ehitaja. Tal on toredad riided, lühikesed juuksed lauguga, ja ennaft peab ta kõigetargemaks inimeseks maa peal.

„Imelik inimene olete te kõeste, Tedretähn!“ sõnab ta. „Ei ole teil ei harkamist, ei julgust . . . ülepea midagi seejulgust . . . amerikalikku . . . Waadake, Amerikas on kõik miljardärid wäitfests peale alganud, nad kõik on alguses ajalehe reporterid olnud . . . Teie aga joote, ei tee midagi, toote wabel sõnumeid turuhindadest ja libedatest kõnniteedest, laugemale teie mõistus ei ulata, ja julgete siis weel kurtma tulla. Praegugi nurrite jälle minu käest kolm rubla ette, alandate oma inimesewäärtust. Leidke parem mõni kõmulugu, tähepänemisewäärt paljastus, midagi jalust maha rabawat, ja heameelega maksame teile rubla reast. Mõistfite! . . . Rubla, jah!“

Toimetaja raputas tuha paberossi otjast ja nokutas iseenesega rahul olles.

„Aga kas kolm rubla annate . . . wõi kudas?“

Toimetaja wakis ja soris paberist laua peal.

Tedretähn lõi käega, lahtus ja lonkis pikkamisi uulitsat mööda edasi.

„Kõmulugu tahad . . . Paljastusi . . . rubla rea eest! . . . Kõik olete nagu ühe wittjaga löödud. . . Kust praegusel unisel, rõhutud ajal kõmu wõtta . . . Kuskilt! Ja saaks ma ometi weel elada kui inimene, rahulikult, muredeta tööd teha, minust saaks siis weel suur mees, wõib olla, teine Tolstoi! . . . Eeh, inimesed!“

Inimesti weel mõne, trükimusta kartma, sõnaga siunates, tundis Tedretähn südame kergemaks minewat; kui ta siis wastutulewalt tuttawalt ootamata mandwri abil kolm rubla laenuks sai, muutus ta meeleolu lõprilikult heaks. Ja kui kõõgimajas lõunat sõõnud sai, tundis ta enesel äkki eht amerikkalase werd soontes weerawat.

„Ja—ah, muidugi leian . . . Leian kõmuloo ja paljastuse, kõik nagu kord ja kohus . . . Ja ifegi tubli tüki . . . nii et teifed lehed kadefuse pärast finifeks wihastawad!“

Koju minnes mõlgutas Tedretähn mõrudaid mõtteid, kudas perenaisega läheb, kellele ta toa eest makssta lubanud, kuid rahustas ennaft sellega, et wähegi haritud inimesed nii korrapealt raha nõudma ei hakka, pealegi kus ta alles kolme päewa eest sinna kolunud oli.

Mõhleritud tuba armastas ta alati poolharitud peretonnas üürida, seft et siin kirjaniku kutsse, millega Tedretähn ialgi kõkkuhoidlikult ümber ei armastanud käia, mõju awaldas, ja raha just nii tungiwalt ei nõutud . . . Kuna ta aga „põhjusmõttelikult“ kustil kauem kui kuu aega ei elanud ja asjad tal alati „Mõkwaft tulemas olid“, siis olid niifugused perekonnad temale isna mõnufaks warjupaigaks.

Koju jõudes, hoidis Tedretähn hoolega perenaisega kõkkuuutumise eest, kuid see astus ife tema tuppja ja päris terwise järele . . . Peale lühikeft jutuwajamist selle üle, et ülepea kõik kirjanikud — raha ahnikfjad ei ole ja mõtted alati neil nii segamine, et ära unustawad toimetufesse minna raha saama, jäi Tedretähn ükfi ning wajus sügawasfe mõttesse kõmuloo üle.

Mitu korda astus ta laua äärde ja katjus pealkirjast kirjutada: „Saadusliku mõrtfulatõõ saladus“, eht „Sa — meksaline“, kuid laugemale asi ei nihkunud.

Wäsinud ja kõbipiinatud heitis ta magama, wiskles laua ühe külje pealt teife, aga und ei tulnud.

Äkki tufkatas Tedretähn. Seinepoolst seina kõstfid häälid. Sa kuulatas.

„Plaan, plaan. . . Wõtab aga peale üht ja sedafama. . . torifes meesterahwa hääl. „On see ka kellegi plaan? . . . Sühi kõik!“

„Koh, siis mõtle mõni teine wälja! . . .“ wastas naisterahwas.

Sakslase kõkkuhoidmine.

„Ma ütlesin alati oma kõõsiale: ei maksa ialgi midagi ära wifata. Eila leidis ta pööningult wanaija kargud ja wiskas minema. Täna wiis auto mul jalad alt ära. Ets olekfid niitid kargud omakäest wõtta olnud!“

„Ja mõtlengi . . . Mõtlen niifuguse, et weel hullemine mõjub kui pommi!“

„Pommi! Ohoh!“ Tedretähn pigistas kõrwa wastu seina ja jäi kuulatama.

„Jääme parem magama, aeg hiline“, kuulis ta. „Üürnit magab wist ammu juba!“

Woodi nagises, ja mõni minut hiljem kostis tugew norstamine.

Tedretähn heitis wõidurõõmsalt woodisfe. Temale oli juba wäljaspool iga kahtluse, et siin mõnda kõhutawat kureitõõd ette walmistatakse, kureitõõd pommi ja plahwatufega, ja et tema need plaanid õigel ajal päewawalgele toob.

„Mind, wennifefed, te juba ei peta . . . ei peta! . . .“ sofstas ta wõidurõõmsalt, ennaft kulunud waiba sisse mähkides. „Arwastte . . . üürnit magab!“ Ega seda ole . . . ei ütlenit maga ühti . . . Pidage weel plaanist . . . ütlenit kuulab kõik . . . Ja teeb teile tee Siberisfe tafaseks. Olge julged!“

Kui ta magama jäi, nägi ta unes, et ta toimetaja tööil istub ja reporterile, kes tema käest kolm rubla ette tahab, epistleid loeb.

Terwe ennelõunase istus Tedretähn koda, pealelõunat aga waatas ta, pererahwa ja teenija äraminekut kõsulikult tarwitades, kõrtari piinliku hoolega kõbi. Midagi kahtlast

Sõjahimul.

"Ah, ja jumetis! Herra Wallerkast! Mina mõtlesin juba fakselased tulewat selle hirmsa raginaga..."
 "Rahustage endid, proua Leonore! Need ei ole fakselased, eht Inglise koerad, bulldogged. Ega fakslane meie maal jala kätta ei armasta, tema tahab sõita — tuleb sellepärast raudteel — sõjawangide wagunis."

ei leidunud, see aga kinnitas lõpulist tema arwamist, et ta kahtlus õige on.

Kell ihelka saatis Sedretähn wahpeal koju tulnud teenija kirja postilastki wiskama, ise aga ronis kiirelt pererahwa toas woodi alla.

Woodi all oli tolmune, lämbunud õh ja halb olla. Sedretähni nina all seifid parajaste wanad naisterahwa saapad, wedeles must tasturätik ja lamased wiltused õõkingad. Ruid Sedretähn tundis ennaft eht amerikalasena. Tulew kuuljus karastas ta tahtejõudu, ja ta ootas kannatlikult ja truult.

Sund, kaks, kolm läksid mööda. Wiimaks tuli pererahwas tagasi. Sõid kaua õhtust, ja magamisetuppa woogus nii ihuratawat praelõhna, et Sedretähnil suu wessiks läks.

Wiimaks astus pererahwas magamisetuppa. Selle peale waatamata, et amerikalase tuhina tal hästi kõwa oli, tundis Sedretähn fiiski, nagu sibaksid tal sipelgad mööda selga ja otfaeifese tõusis higi.

Kuulda oli kudus pererahwas riidest lahti hakkas wõtma. Kõneldi proua Jürgenist ja herra Bachmannist, pildist, mis nad kinematograhis näinud ja kallist ajast.

Sedretähn luges juba masinlikult "Jäsa meiet".

"Netike, kas ja ei tea, kus mu õõkingad peaksid olema?" küsis mehe hääl.

"Eks woodi all . . . ju oma juures! . . ."

Kuulbus paljaste jalgade lohistamine.

"Mis see on?!"

Näbal hiljem istus kõhnaks ja kahwatuks jäänud Sedretähn sõbra juures, jõi kwasfiga segatud denaturkat ja kurtis:

"Kas on meil siis inimesed? Harimatad mühakad. Amerikas, wend, seal osatasse hinnata . . . seal, wennas, saadakse aru . . . Jah! . . . Aga mis meil on? Wafikad! . . . Noh, ettsin, siis ja, ole hea, seleta ära . . . Aga siin —

wastu wahtimist, ja muud midagi . . . Jah, wennas, wastu wahtimist, ilma põhjendusteta . . . elajad, aga mitte inimesed . . . elajad ja muud midagi!"
 W. Row.

Dnsfus.

Ma ei wõi. Ma pean kõige rahwa ees oma pattu tunnistama. Minu kohus on kõiki wõimumehi, kes nii kangeste minu eest hoolitserwad ja tberajale juhivad, sügawalt tänada. Ma ei wõi waitida, ma pean seda awalikult tegema.

Mis seal pattu salata — armastasin. Armastasin süüta ja juua. Ja winditada. Lähed restorani, wõtab, muidugi, oma garajintshitu, teise, kolmanda . . . fakselasti külm ja sooje, tühjendab terweid talbrekutäied. Noh, siis muidugi midagi peenemat: madeirat, tokajerit. Rohwi benediktineriga. Wahel ka pudel wahuwiina. Armastasin teatris käia. Peale selle muidugi wõdrastemajas õhtust süüta, tuttawatega juttu ajada. Kell tahe, ifegi kell kolmeni õöjel. Wahel, mis seal pattu salata, läks lugu weel kaugeemale . . .

Raha oli ja lendas. Hommitul — pea haige ja suus paha mait, otsekui olets seal terve ratsawäe polk õõmaja pidanud. See oli üsna hommitul, noh, aga pärast, paari tunni pärast, parandasime pead, ja polnud enam wiigagi.

Ja äkki — wälk ja pauk — algas õnsfus. Poolteist aastat just — wali käif: mitte piiskagi enam. Pole wiigagi, wälja kannatafin, ära harjusin. Siis hakkas lihasjandus lontama, ja karbonad, see oli minu maitswam roog. Aga hakati nõu andma — ei ole paremat rohtu terwie jaots, kui taimetoitlaseks hakata. Ja lauale tekkisid kartul, seened, erned, kaalik ja porgandid. Sai waewalt wafk wüekopikalise suurune, ja matjab niifama palju. Aga elada oli kerge ja lõbus.

Enne olin, mis seal nüüd pattu salata, laif, ei wiitsinud jalutada, kõndida. Waatafid juba uksest uulitfale astudes, tuft jaots auto, woormehe wõi tonta peale. Laksin patjaks, kaswatafin õhtu. Taksid tõusid, woormehe kadusid. Selgus, et lihaste harjutamine kõige parem asi maa peal on. Rahelja wersta päewas — paras jalutus-käif. Ja ma sain spordimeheks.

Kaksjada inimeste lauwad odelolonjet. Imelik maitse. Minul oli pillawats kombeks selle odelolonjega nägu ja käja õõruba. Wärskendas. Selgus — lihtfakt pillamine. Keelati odelolonje ära. Pole wiigagi. Poolteist rubla taksus. Nägu aga wõib ka lihtja weega loputada.

Ra unega oli halb lugu. Mlati õhtuõõgigi peale teatrit. Ja äkki — pole kustit enam midagi jaada. Tõõtasin päewa läbi, tuln õhtul koju, pistsin hapu kurgi kinni, heitsin woodisje ja — asi tahe. Hommitu kell seitse kui hull jälle töö tallale. Kell kahelja õhtul tahtsin suitsetada, waatafin: paberossi ei ole, tikk ei ole. Poed aga kõit kinni. Zoolfin siia-sinna.

"Aga mis jaots teil neid tarwis on?"

"Suitsetada tahtsin."

"Tubakas, see on — kahjulik asi, kopsude surm."

"Ja tõsi ka. Ei suitseta enam. Kopsud ei kärise, hinga kui palfamit. Dnistafin oma saatuft."

Ja nii siis: laman selili sohwa peal ja sülitan latte. Paman waitfekt ja kuulatan, kudus mu lehjadud kaswab, kudus mu kapital suureneb ja iga kümnerublalise juurde kümnelopikaline postmark kaswab. Ma kuulen, kudus mu rind laieneb ja nõõbid westi eest, mis mulle kitsaks jääb, tajase praksumisega ära põrtawad.

Ja mind hakkab arg hirm walbama. Rust wõtan ma riide, et omale uut ülitonda õõmmelda lasta.

Kuid kindel mõistus tuleb mul appi:

"Ära meelt heida, kõhkleja. Antakse määrus wälja, et kõigil soe, tihe karw peab kaswama, ja kõit on korras."

Ja magufalt muigades uinun ma, sest juur ja lai on meie maa . . .
 B. G e i e r.

Rudas petroleum otša sai.

"Üks rubla seitsekümmendviis ja pool kopikat," lausus Eridž Tender tufaselt, oma wiimaseid rahapaberisi üle lugedes. "Need kopikad on mul warsti otšas, tont wõtaks! Pean katsuma kuslilt uut muretšeda, wõi muidu pean hakama weel oma riideid pandimajasse wiima."

Ta pistis oma kaunis tulunud rahaloti taskusse tagasi ja hakkas mööda uulitsat edasi sammuma.

Eridž Tender oli nuputas mees. Eht tal küll raha wahest otša sai, ostas ta siiski seda lohe jälle muretšeda. Ja ta praegu hakkas ta hoolega mötlema, kuidas oma rahapunga jälle täita. Aga oli selles niüid sõja aeg, wõi midagi muud jäüdi, mitte ühte mõistlikku plaani ei tulnud Tenderile meelde. Tufaselt waatas ta ringi ja pani teinepool uulitsa ääres poe ukse kohal suurt filti tähele. "Suur maameeste pood!!! Kõikjugu hobuseriistad, tubatas, petroleum ja palju m. Jakob Dis," oli sinna tollaratta suuruste tähtebega maalitud.

"Jakob Dis, Jakob Dis," kordas Tender mõttes. "Seda ihuustaela ma ju tunnen. Ta nõõrib oma otšaid kõige wõimatumal kombel ja püüab igalt poolt suuremat kasu saada. — Stop," sõnas korruga Tender, hea mõtte peale tulles. "Sulle tahan ma tüki mängida."

Ja kiirelt üle uulitsa sammudes astus ta nimetatud poodi.

"Kas teil petroleumi on?" küsis ta leti ääres seiswalt pifutsefult mehikeselt, pistkete kawalate filmadega ja kongis terawa ninaga.

"Küllalt, küllalt, herra! Soowite osta? Minu käest saate kõige odavamalt — kõigest wiis kopikat naelast!"

"Kui palju te mulle korruga müüa wõite?"

"Kui palju? . . . Minu poolest kas wõi wiiskümmend puuda. Nii palju on mul just tagawaras!"

"Hüwa! Tunni aja pärast olen ma tagasi ja ostan teile selle kupatuse ära."

Tender astus poest wälja ja ruttas ühe tuttawa juudi juurde, kelle käest ta wahest enne raha oli laenanud.

"Mooses, anna mulle sada rubla," hüüdis ta, selle räpasesse elukorterisse astudes.

"Sada rubel," tilitas juut, imestanult käsi kokku liities.

"Kust wetab sina minul, pärast see suur summa ära maksta?"

"Tead, Mooses," seletas Tender. "Minul on hea koht saada. Kas mõistad — hea koht! Ja selle koha peal saan ma kolmsada rubla kuus palka."

"Kolmsada rubla," imestas juut.

"Niüid olesk muidu kõik hea ja korras, aga selle koha peal nõutakse, et mul sada rubla peab olema ettenäidata. Sina laena mulle niüid need sada rubla ettenäitamiseks! Kolme tunni pärast saad täite ja wiis rubla weel pealekauba!"

"Teie olete kõige nuputam mees ilmas," kiitis juut ja otšis tärneste sada rubla wälja.

Kui Tenderil raha käes oli, tõttas ta jälle kaupmees Die poodi tagasi.

Warsti oli asi joones. Wiiskümmend puuda petroleumi oli Tenderi oma.

"Kas te olete kuulnud," küsis ta wanamehelt, kes raha punga mahutamiseega ametis oli. "Petroleum olla ju linnast otša saamas!"

"Otša saamas?" ehmatas kaupmees. "Ma pole seda weel kuulnud."

"Nu-jah! Teised kaupmehed müüwad oma petroleumi juba tahelja kopikat nael."

"Tahelja kopikat nael," ägas kaupmees ja wajus kolm tolli lühemaks.

"Teie olite weel nii hea mees, et mulle wiie kopikaga naela müüsite. Ma olen teile lõpwrata tänulik! Pärast-poole saan selle petroleumi pealt tingimata enam kui poole kasu!"

"Teie olete petis," karjus korruga kaupmees, ennast sirgu ajades. "Ma õnnetu inimene, niüid olen ma pankrott!"

"Teie pankrott?" imestas Tender. "See ei wõi, olla!"

Sakslane militarismuse kaisutuses eht wiimane mahl rahwast wälja.

"Pankrott jah, pankrott," kisas kaupmees wihaselt. "Seie läbi olen ma pankrott!"

"Kas teate, kaupmees, minul on wäga kaastundlik süda! Kas teie tõeste pankrott olete?"

"Nu ja pankrott," wastas see ja ta filmis hakkas lootus jätama. "Ega ma teile ometi waletama ei hakka."

"No seda asja wõiksin siiski weel muuta!"

"Muuta, kas tõeste?" rõõmustas kaupmees.

"Aga siiski, ei, see ei lähe!"

"Ei lähe", sõis as kaupmees ja wajus jällegi kolm tolli lühemaks. "Kas teate, ma annan teile kuus kopikat naelast, müüge petroleum mulle tagasi?"

"Ah, kuus kopikat, see on wähe. Teie ise müüte selle kümne kopikaga naelast wälja. Ei, see on wähe!"

"Ma annan seitse kopikat. Ma olen õnnetu inimene . . . pankrott!"

"Hüwa! Et mul wäga kaastundlik süda on, olen ma nõus!"

Kaupmees maksis ruttu Tenderile sada rubla tagasi ja nelikümmend rubla andis oma raha juurde. Tender jättis temaga jumalaga ja sammus juudi juurde tagasi, et selle laenatud sada rubla ühes lubatud wiie rublaga tagasi maksta.

"No, selle kolmekümmewiie rublaga saan jälle mõni nädal läbi," sõnas ta heal tujul ja kaisus pungil taskut.

Kaupmees Jakob Dis aga tõstis lohe petroleumi hinna wiie kopika pealt üheteist kopika peale.

"Ja, ajad on wiletsad," seletas ta oma otšjatele, kes arwasiid, et ta korruga hullumeelselt on jäänud. "Petroleum on linnast otša saamas."

Kui otšjad seda kuulsid, et petroleum otša on saamas, tõttasid kõik rahatamad mehed endile tagawara muretšema. Ka teised kaupmehed tõstsid hindasi (et nad juba hindasi tergitanud pidid olema, oli ainult Tenderi wale).

Poeste taga seifid niüid pikad petroleumi sabad! . . .

Ja mõne päewa pärast oligi petroleum otšjas.

Kui Tender seda kuulda sai, imestas ta wäga, et ta wale täide oli läinud.

"Mul on wiist iseäralik ettekuulutamise and," mõtles ta ning hakkas sellest ajast peale ettekuulutajaks. Ka tõeste — kõik ta ettekuulutused läksid enamwähem täide, ning Tendre teenistus on hea — kolmsada rubla kuus. C. K.

Meie: „Teised sõdivad, walawad wõrd-ijamaa eest, aga sina ei taha mitte kätt kae wastugi liigutada!“

Leitnant: „Rätt kae wastu — kui palju soowid. Ainult pead ei taha ma pommi wastu liigutada!“

Enniskõne. „Kuulge, mispärast te habemeajamise hinda kõrgendanud olete?“

„Praegusel kallil ajal on näod kõigil nii pikaks weninud, et pöskede ja lõualuude puhastamine kats korda rohkem aega wõtab.“ P. S.

Sarjunud. Luuletaja: „Kui sa mind kallistad, kallim, tõuseb minus soow laulu luuletada.“

Meie: „Tõeste? Seda ütlewad mulle kõik luuletajad.“

Kallid ajad. Kohtunik: „Rõwahoobi eest, mis te kaebajale andsite, mõistan teid kakskümmend rubla trahwi maksma.“

Kaebelune: „Sa imelugu ometi, kuidas kõik kalliks läheb. Mullur alles maksin ma kõrwatõllu eest kõigest wiis rubla.“

Siinmis kingitusel

Wankuwal troonil

Ilus, põnew roman Italia wabastamise sõjast.

Sind 1 rbl.

Saada igas raamatukaupluses. Pealadu: „Teadus“ Tallinnas.

N. B. Üksikute numrite ostjaid palume lahkestähele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matsi“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Дозв. воен. цензурою. Bastutaw toimetaja Jakob Jaanson. Wäljaandja J. Wuni. M. Schiffer'i trükk, Tallinnas

Pühapäewa tütt ja metsawaht.

Iga pühapäewa hommikul, wahel ka juba laupäewa õhtul, sõidab teegi noorherra Tallinnast Lagedile, kus ta omale peremeeste käest jahipidamise rentinud on. Matti on tal uus tore roheline jahimehe munder siis seljas, säärega laapad jalas, püss rihmaga õlal ja roheline kulefulega kübar peas. Jahimees mis jahimees. Linnas on ta küll pantas kirjutajaks, aga maal, noh, seal lasseb ta ennast heameelega pangadirektoriks sõmata. Päewa läbi lasseb ta nagu hurt metsa ja heinamaid mööda ringi, põmmutab ka tihipeale kimmekond pauku korraga, aga — jahikott jääb tühjaks.

Siljuti, kui ta parajaste jälle jänesest mööda oli lastnud, treshwas naabruse metsawaht temaga kokku.

Noorherra palkus kohe suitstu, ja hakkasid jahipidamisest juttu ajama.

„Mis pagan, siin meie maal ka jahti pidada,“ tähendas ta põlglikult jutu sees, „mul oleks suur himu Afrikasse sõita ja seal kord niisuguste loomade peale, nagu tiigrid, lõwid elewandid ja teifed sellefarnased jahti pidada.“

„Ega seda mõtet laita wõi,“ tähendas metsawaht muigades, „iseärants, mis elewandidesse puutub.“

„Mispärast siis nimelt nendesse?“

„Noh, et sihufese müraka peale kõige rohkem lootust on märki tabada.“ — or.

Iseäralised matused.

Kõige haruldased matused, nagu neid waewast kuskil mujal ette on tulnud, peeti mõni aeg enne sõda Inglismaal ära. Suures arjenali suurtükivabrikus Wodwichis tuktus laewa hüglasuurtükide walamisel üks tööline walgelt õõguma jula metalli sisse. Sula metall hämitas tööliste kehaga lähema aja jooksul ära. Arjenali walitsus teatas sellest iseäralikust juhtumisest kõige sõjaminiisteriumile ja see korraldas telegrafi teel, et metall — seda oli üle tuhande piuda — mitte ainult walamata ei pea jääma, waid matuste lohase pidulikkusega maha tuleb matta. Rii sündis ka, ja tuhandepuudaline metallimürakas õnnetu tööliste kehaga maeti arjenali kõige tööliste õjawõtmisel pidulikkult Wodwichi furnuaeda.

Ega ta waele inimese laps ole... Majaomanik Belgu- linnast oli oma wäikse Karli algkooli pannud. Paari nädala pärast tuleb ta kooli kuulama, kuidas lugu pojaga läheb. „Uleilõhse wõin ma isäna rahul olla,“ wastab kooliõpetaja, „ainult kirjutamisega ei taha hästi edasi minna.“

„Siis ostan tale kirjutusmasina, mis muud,“ tähendas majaomanik. — or.

Arstiteaduse wäärtus. Saige: „Aga, herra arst, sellest ei ole mul iialgi aimduft olnud, et mul siidamewiga on!“

Arst: „Waadake, kui hea see on, et te weel õigel ajal arsti poole pöörafite. Muidu oleksite ilka lõbusalt edasi elanud ja wanaks saanud, ilma et aimanudki oleksite, mis teil wiga on.“

„Meie Matsi“

teellimiste wastuwõtmine 1916.a. peale wältab edasi.

Tellimistega palume rutata, muidu wõiwad hilisemad tellijad efinimestest numritest ilma jääda.